

VI. Анализ на ситуацията:

1. Описание на факторите, които са причина за нарушеното КАВ

Резултатите от имисионните измервания в трите постоянни пункта на територията на Община Бургас и данните от Мобилната автоматична станция показват, че към 2015 година превишаване на установените норми за КАВ се отчитат единствено по отношение на показателя фини прахови частици (ФПЧ₁₀). За всички останали замърсители, включени в Заповед №РД-969/21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите за определяне на районите за оценка и управление на КАВ и на зоните, в които са превишени нормите с допустимите отклонения: серен диоксид (SO₂), фини прахови частици (ФПЧ_{2,5}) и озон (O₃), е постигнато съответствие с нормативните изисквания.

Най-утежнено е състоянието в района на АИС „Долно Езеро“, където регистрираните СДК на ФПЧ₁₀, превишаващи ПС на СДН от 50µg/m³ са 3 пъти над допустимия брой (от 35 превишения) за едногодишен период. В този пункт е отчетено превишение и на СГН от 40 µg/m³. Данните от проведения мониторинг в периода 2010 – 2015 г., показват, че преобладаващата част от наднормените концентрации (над 80%) се регистрират през зимните месеци по време на отоплителния сезон, което определя и произхода им – битовото отопление. Тези изводи се потвърждават напълно и от извършеното дисперсионно моделиране. В района на кв. Долно Езеро в резултат на самостоятелното влияние на група източници „Битово отопление“ се формират приземни концентрации, превишаващи 2 пъти СДНОЧЗ. Допълнително влияние върху задържането на замърсителите в атмосферния въздух оказват и неблагоприятни условия за разсейване (ниска скорост на вятъра, мъгли, температурни инверсии), които са преобладаващи през зимните месеци в района.

Замърсяването от горивни процеси при изгарянето на твърди горива, използвани за отопление в домакинствата, е определящо и за района на кв. „Меден Рудник“ (една от гъсто населените жилищни зони в гр. Бургас без централно топлоснабдяване). В АИС „Меден Рудник“ през периода 2010 – 2015 г. превишения на СДН се регистрират основно през отоплителния сезон, когато стойностите на максималните СДК се покачват от 2 до 3 пъти спрямо периода април - септември. В сравнение с АИС „Долно Езеро“ се регистрират значително по-малък брой превишения на СДН общо 39 бр. за 2014 г., а през 2015 г. регистрираните 22 бр. превишения вече не надхвърлят допустимия брой превишения за една календарна година (35 брой).

За района на ДОАС РИОСВ замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀ е в резултат от комплексното влияние на група източници „Транспорт“ и „Битово отопление“. Резултатите от дисперсионното моделиране показват, че самостоятелно и двете групи източници могат да доведат до формиране на приземни концентрации превишаващи СДНОЧЗ, което се потвърждава и от проведения мониторинг. Концентрации, превишаващи СДН, са регистрирани както през летния сезон (юли-август), така и през зимния (октомври–март).

За Община Бургас са характерни някои неблагоприятни фактори като топографски и урбанистични особености, както и климатични условия, влошаващи разсейването на локално емитираните замърсители, водещи до образуване на високи концентрации. Неблагоприятните метеорологични условия рефлектират силно върху ниско емитиращите източници – транспорт (с целогодишно действие) и битово отопление (със сезонно действие и в пряка зависимост от температурата на околната среда).

При изготвянето на анализа и оценката на КАВ е регистрирано и отчетено влиянието на комплекса от специфичните за района метеорологични фактори върху дифузията на

замърсителите в атмосферния въздух. В *Приложение 1* (Таблицы VI-01 до VI-03) са представени данни, характеризиращи метеорологичната обстановка и условията, при които е регистрирано всяко едно превишение на СДН за показателите ФПЧ₁₀ през 2014 г. Данните са реално отчетените в трите пункта за мониторинг, в деня в който е регистрирано превишението. С червено са означени дните със скорост на вятъра под 1.5 m/s, която скорост се явява неблагоприятна за разсейване, съгласно указанията на Европейската комисия в съобщение СОМ (2008)403 окончателен. Броят на дните с превишения за периода, в които средната скорост е била под неблагоприятната за разсейване е обобщен по-долу:

Пункт	Общ брой превишения на СДН за 2014 г.	Брой превишения на СДН при скорост на вятъра под 1.5 m/s	Превишения на СДН при скорост на вятъра под 1.5 m/s (%)
АИС Долно Езерово	114	78	68
АИС Меден Рудник	39	24	61
ДОАС РИОСВ	39	16	41

От представените в горната таблица данни е видно, че в АИС „Долно Езерово“ 68% от регистрираните превишения на СДН на ФПЧ₁₀ се наблюдават при неблагоприятни за разсейване условия, в 61% за АИС „Меден Рудник“ и 41% в ДОАС РИОСВ.

Тихото време (скорост на вятъра под 1.5 m/s) възпрепятства разсейването и създава условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния въздушен слой. През зимата през нощта, подложната повърхност (почвата) се охлажда силно и при безветрие и облачност 0 бала, рано сутрин се образува приземна инверсия, която влияе неблагоприятно върху разсейването на замърсителите в приземния слой. Тази приземна инверсия е причина за увеличаване на концентрациите на замърсителите в ранните утринни часове. Приземната инверсия се разрушава при поява на вятър или от слънчевото греене, което затопля подложната повърхност. Облачност от 0 бала се приема за гранична стойност, при която този фактор има влияние върху разсейването на замърсителите. (*Синоптичен анализ, Записки за курса към катедра “Метеорология и геофизика”, доц. д-р Маргарита Сиракова, Физически факултет на Софийския университет “Св. Климент Охридски”*). В повечето случаи дните с облачност 0 бала през зимните месеци (предпоправка за температурни инверсии) се припокриват с дните с тихо време.

Морфографските особености на района също влияят върху разсейването на замърсителите. Община Бургас е разположена на морското равнище и е заобиколена от плата с височина 209 m, която е достатъчна, при определени метеорологични условия да се задържат емисии на вредни вещества в приземния въздушен слой на тропосферата. От друга страна за замърсяването на атмосферния въздух оказва влияние специфичният релеф на Бургаската низина ведно с преобладаващата бризова циркулация и сравнително честите североизточни ветрове. Местно значение имат и бургаските езера. Характерно явление е преноса на замърсители по водната повърхност от изток/североизток на запад/югозапад през деня и в обратна посока в ранните часове на денонощието. Тази зависимост е и с ясно изразена сезонна динамика, предимно във времето от късна пролет до есента. През студените зимни месеци, ветровата обстановка в района е с устойчива умереност и води до натрупване на замърсителите в районите на тяхното емитиране в атмосферата.

Изводът, който може да се направи е, че климатичните фактори на територията на общината не са особено благоприятни и оказват значимо влияние върху качеството на атмосферния въздух в района.

2. Възможни мерки за подобряване на КАВ - по отношение на ФПЧ₁₀

Въз основа на извършения дисперсионен анализ е констатирано, че водеща роля в замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀, с 35% дял, се пада на група източници „Битовото отопление“, в резултат от изгарянето на твърди горива в домакинствата. Това е основен проблем за всички по-големи градове в страната, което води до поддържане на високо фоново ниво, чийто принос при формиране на средногодишните концентрации за територията на Община Бургас също е значителен - 33%.

Изпълнението на мерките от предходната програма показва подобрене в КАВ по всички показатели, включително ФПЧ₁₀. В рамките на пет години се наблюдава тенденция за понижаване на максималните средноденонощни концентрации на ФПЧ₁₀, въпреки че през 2014 г. и в трите пункта броят на регистрираните превишения на СДК остава над допустимата норма (114 бр. превишения при допустими 35 в АИС „Долно Езерово“, 39 бр. в АИС „Меден Рудник“ и 39 бр. в ДАОС РИОСВ). Трябва да се отбележи обаче, че по предварителни данни за 2015 г. броят на превишенията за АИС „М.Рудник“ е 22, а в ДАОС РИОСВ е 26, т.е. за тези райони е постигнато съответствие с нормативните изисквания за КАВ. В АИС Д. Езерово обаче са регистрирани 121 бр. и тук негативната тенденция от последните години се затвърждава.

Всичко това определя необходимостта от предприемане на нови действия, чрез **обединяване усилията на местно и на национално ниво**, които да бъдат приоритетно насочени към намаляване на емисиите на ФПЧ₁₀ и респективно на ФПЧ_{2,5} от изгарянето на твърди горива в домакинствата. За територията на Община Бургас действията следва да се съсредоточат в района на АИС „Долно Езерово“, където не само, че не е постигнато съответствие, но и броят на превишенията нараства.

За Община Бургас, приносът на автомобилния транспорт върху замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ е около 30%, което го определя като втория по значимост източник на замърсяване след битовото отопление. В района на ЦГЧ, с увеличаване на трафика през летния сезон, относителният дял на транспорта достига и до 90% при формирането на максималните СДК, което определя необходимостта както от продължаване на досегашните усилия на общинската администрация за извеждане на транзитния трафик от града, оптимизиране на транспортната схема, подобряване на градския транспорт, обновяване и поддържане чистотата на пътната и уличната мрежа, но и предприемане на допълнителни мерки, като въвеждане на зони с ниски емисии и др.

В резултат на дисперсионното моделиране е установено, че за да бъдат достигнати определените норми за съдържание на ФПЧ₁₀ в атмосферния въздух за района на кв. Долно Езерово е необходимо да се намали годишната емисия на ФПЧ₁₀ от изгарянето на твърдите горива за отопление с минимум 60% спрямо базовата 2014 г. Въпреки че има индикации за постигане на съответствие на КАВ по отношение на ФПЧ₁₀ за кв. „Меден Рудник“, ЦГЧ и комплекс „Възраждане“, то и за тези райони с оглед осигуряване на необратимост на тенденцията е необходимо редуциране на емисиите с минимум 40%. За достигане и поддържане на установените норми в района на ЦГЧ е необходимо да бъдат редуцирани с 30% и годишните емисии на ФПЧ₁₀ от транспорта. Това намаляване на емисиите ще осигури съответствие на КАВ в тези райони, дори при години с повече дни с неблагоприятни за разсейване метеорологични условия.

	Базова година 2014 г.	Цел към 2020 г.	Необходим % редукция спрямо базовата год.
кв. Долно Езерово			
Емисия ФПЧ ₁₀ от битово отопление (тон/год)	104.79	40.52	61%
Брой превишения на СДН на ФПЧ ₁₀ от 50µg/m ³	114 бр.	< 35бр.	68%
СГК на ФПЧ ₁₀ (µg/m ³)	48.13	< 40	20%
к-с „Меден Рудник“, ЦГЧ и к-с „Възраждане“			
Емисия ФПЧ ₁₀ от битово отопление (тон/год)	478	270	43%
Емисия ФПЧ ₁₀ от транспорт (тон/год)	615	430	30%
Брой превишения на СДН на ФПЧ ₁₀ от 50µg/m ³	39 бр.	< 35бр.	12%

Формулираните по-долу мерки се основават на анализа на КАВ за периода 2010 – 2015 г. по налични данни (точка III) и анализа на резултатите от моделирането към 2014 г. (точка V). Предложените мерки са насочени към намаляване на емисиите от битовото отопление и транспорта, в районите за които е установено превишаване на определените норми.

➤ **Намаляване емисиите на фини прахови частици (ФПЧ₁₀) от битовото отопление:** Отчитайки специфичните особености на отделните жилищни зони в гр. Бургас и в зависимост от необходимата степен за редуциране на емисиите за всяка една, са предложени конкретни мерки, изпълнението на които ще осигури снижаване и поддържане на приземните концентрации на ФПЧ под определените норми.

Мярка Bs Dh1 – Подготвяне и реализиране на демонстрационен проект за намаляване замърсяването на атмосферния въздух с фини прахови частици в кв. Долно Езерово, град Бургас.

Жилищното строителство в кв. Долно Езерово е представено от нискоетажни еднофамилни сгради (до 2 етажа), като 95% от домакинствата се отопляват чрез индивидуални горивни устройства на твърдо гориво. Масово използваните конвенционални печки на дърва в Европейските страни (вкл. и в България) представляват несъвършени горивни устройства, при които се емитират средно 760 g/GJ (или 1140 mg/m³) твърди частици. В случая ниската височина на емитиране (6 m) и характерните за района температурни инверсии през зимните месеци, създават условия за задържане и натрупване на фини прахови частици в атмосферния въздух, превишаващи допустимите норми.

Отоплението на твърдо гориво е идентифицирано като един от основните източници за замърсяване на атмосферния въздух в световен мащаб по отношение на ФПЧ, особено с произход от стари котли и печки. Възможните и прилагани в други европейски страни мерки за намаляване на емисиите от битовото отопление са насочени към пряко въздействие върху процеса на формиране на емисиите, т.е. към тяхното предотвратяване. Това са т.н. първични мерки, свързани с производството на по-високо енергийно ефективни и същевременно с по-ниски емисии печки за изгаряне на твърдо гориво. Вторичните мерки са свързани със съоръжения за пречистване на димните газове, като например филтри и други системи, които се монтират след уредите за изгаряне.

Т.к. на пазара вече се предлагат отоплителни уреди на твърдо гориво, които имат ефективност над 82% и значително по-ниски емисии на твърди частици от 40 mg/m³, е възможно и наложително в най-засегнатите райони (в случая кв. Долно Езерово), да се

предприемат действия за подмяна на отоплителни уреди или за снабдяването им с допълнителни средства (филтри) с оглед намаляване на техните емисии - главно на ФПЧ₁₀.

Пределните по-ниски стойности на емисии обаче се гарантират от производителите при суха дървесина – съдържание на влага до 25%. Т.е. само замяната на отоплителните уреди с по-високо ефективни и с по-ниски емисии, без осигуряване на дървесина с подходяща влажност няма да доведе до очакваните резултати за намаляване на емисиите на твърди частици. Калоричността на свежата дървесина с над 50% влага е два пъти по-ниска от тази на сухите дърва, което определя и необходимостта от изгаряне на два пъти по-голямо количество дърва (два пъти повече емисии) за производството на единица топлинна енергия. Освен това изгарянето на дървесина с висока влажност отделя и повече вредни емисии във въздуха.

Тъй като в България няма въведени изисквания към качеството на твърдите горива, предлагани за отопление на пазара, в рамките на своите правомощия общината може да осигури/изисква за определени райони да бъдат доставяни и предлагани за продажба дърва с необходимото влагосъдържание.

С ОПОС 2014-2020 г. и по-конкретно Приоритетна ос: Подобряване качеството на атмосферния въздух се дава възможност за реализиране на проекти, насочени към намаляване замърсяването с ФПЧ₁₀. Индикативните мерки, които ще бъдат финансирани по тази приоритетната ос са:

- подмяна на стационарни индивидуални и многофамилни домакински горивни устройства на твърдо гориво;
- поставяне на филтри за прахови частици на индивидуални горивни инсталации (когато е технически и икономически обосновано).

С последните изменения и допълнения в Закона за чистотата на атмосферния въздух от 2015 г. се разширяват правомощията на местните власти, като им се дава право, когато видът и степента на замърсяване на атмосферния въздух увеличават значително риска за човешкото здраве и/или за околната среда или при непостигане на нормите за вредни вещества в атмосферния въздух, да ограничават употребата на определени видове горива за битово отопление от населението.

В тази връзка Община Бургас би могла да кандидатства по ОПОС за реализирането на демонстрационен проект, включващ:

- 1) Подмяна на стари печки за отопление, работещи на дърва и въглища с нови енергийно ефективни и с ниски емисии (eco-friendly) и/или;
- 2) Монтиране на очистващи филтри на комините;
- 3) Въвеждане на изискване към използваните дърва за горене за съдържание на влага не повече от 25%.

Очакван резултат: Изпълнението на мярка Bs_Dh1 ще доведе до намаляване на годишните емисии на ФПЧ₁₀ от изгарянето на твърди горива за отопление на домакинствата в кв. Долно Езерово с 64.3 т/год. Ефективността на мярката Bs_Dh1 е оценена чрез дисперсионно моделиране, резултатите от което показват, че изпълнението ѝ ще намали броя на регистрираните превишения на СДН за ФПЧ₁₀ до нормативно установените 35 бр. за една календарна година, както и до поддържане на СГК под ПС на СГН от 40 µg/m³.

Мярка Bs_Dh2 – система от мероприятия, които до доведат до снижаване на консумацията на дърва за отопление на домакинствата в к-с „Меден Рудник“, ЦГЧ и к-с „Възраждане“.

В райони с висока гъстота на населението без централно отопление (ЦГЧ, к-с „Възраждане“ и „Меден Рудник“) и преобладаващо многоетажно жилищно строителство, местните власти могат да стимулират повишаването на енергийната ефективност на сградите и използването на нискоемисионни горива, в т.ч използване на алтернативни горива в домакинствата. В тази връзка за ограничаване влиянието на битовото отопление в ЦГЧ, к-с „Възраждане“ и „Меден Рудник“, възможните за прилагане мерки могат да бъдат насочени към:

- Изпълнение на проекти за обновяване на общите части и саниране на многофамилни жилищни сгради – саниране на 60% от многофамилните жилищни сгради до 2020 г.
- Поетапно газифициране на битовия сектор – 10% от общия брой на домакинствата да бъдат газифицирани към 2020 г.
- Увеличаване броя на домакинствата в гр. Бургас, които са обхванати от системата за централна топлофикация.

Очакван резултат: С изпълнението на мярка Bs_Dh2 се очаква намаляване с 15% на количествата твърди горива, използвани за отопление от едно домакинство, което ще намали емисиите на ФПЧ₁₀ с общо 75 т/год. Ефективността на мярката Bs_Dh2 е оценена чрез дисперсионно моделиране, резултатите от което показват, че изпълнението ѝ ще осигури намаляване на максималните СДК с 30µg/m³.

При идеални условия (благоприятни за разсейване на замърсителите атмосферни условия) изпълнението само на тази мярка ще доведе до постигане на КАВ в тези зони, съответстващо на нормативните изисквания. За поддържане на КАВ на необходимото ниво обаче и при неблагоприятни за разсейване атмосферни условия е необходимо прилагането на допълнителни мерки. Такава мярка е въвеждането на изискване и контрол върху качеството на използваните твърди горива за отопление, което да бъде регламентирано на национално или местно ниво. Това е от особена важност, като се има предвид, че замърсяването с ФПЧ₁₀ към 2014 година продължава да бъде основен проблем за всички РОУКАВ в страната. От общо 48 станции в България, в които се следят нивата на ФПЧ₁₀, в 37 са регистрирани превишения на средноденонощната норма, а в 24 е регистрирано превишение и на средногодишната норма.

Замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀, в резултат от битовото отопление има национален характер предвид, че 54% от всички обитавани жилища в страната се отопляват с твърди горива (дърва и въглища). В тази връзка, въвеждането на изисквания и контрол с цел гарантиране качеството на използваните горива е от особено значение за намаляване на емисиите и достигане на установените норми както на местно, така и на национално ниво.

Мярка BG_Dh – намаляване на емисиите на фини прахови частици чрез гарантиране качеството на използваните твърди горива за отопление.

Количеството на емитираните ФПЧ₁₀ при изгарянето на дърва в домашни печки зависи както от количеството, така и от качеството на изгаряната дървесина. Показателят влажност е основен, тъй като той влияе пряко върху енергийното съдържание, респективно до повишаване на емисиите. Установено е, че горивната мощност на дървесината се увеличава два пъти при намаляване на влажността ѝ под 25%.

Дървесина	kWh/kg	kJ/kg
свежа, около 50 % водно съдържание	2.09-2.32	7500-8400
въздушно суха, 15-20 % водно съдържание	4.00-4.41	14400-15900

Дървата за огрев се използват за директно изгаряне в примитивни печки, с нисък КПД (30 – 40%), самостоятелно или съвместно с въглища. За страната броят на употребяваните в домакинствата съвременни горивни уредби с висока ефективност е все още незначителен поради ограничени финансови възможности на населението. Използването на горивни уредби с висок коефициент на полезно действие и дървесина с ниска влажност може да повиши до два пъти полезното количество топлина, получавано от дървата за огрев, което е равностойно на двукратно увеличаване на потенциала без да се увеличава потреблението. В тази връзка, т.к. това е извън възможностите на конкретна община, е необходимо предприемане на мерки на национално ниво. Тези мерки следва да бъдат насочени към:

- Въвеждане на изисквания към качеството на твърдите горива, предлагани за отопление на пазара, свързани с тяхната калоричност, допустимото влагосъдържание и пепелно съдържание.

- Въвеждане на изисквания към производителите и вносителите на горивни уредби над 4 kW за допустимо съдържание на прах в димните газове.

Очакван резултат: Намаляване с 30% на количествата твърдо гориво, използвано за отопление.

Чрез въвеждане на изисквания към качеството на твърдите горива за отопление, мярка BG_Dh, се очаква снижаване на средностатистическия разход на твърди горива с 30% на домакинство, което от своя страна ще доведе до намаляване на годишните емисии на ФПЧ₁₀ от битовото отопление в Община Бургас с общо 570.42 т/год.

При съвместно изпълнение на мерки BG_Dh (въвеждане изисквания за качеството на твърдите горива) и Bs_Dh2 (прилагане на мерки за енергийна ефективност в к-с „Меден Рудник“, ЦГЧ и к-с „Възраждане“) се очаква намаляване с общо 45% на годишните емисии на ФПЧ₁₀ от трите жилищни зони, което ще осигури установените норми за КАВ.

➤ **Намаляване емисиите на ФПЧ₁₀ от транспорта:**

Мярка Bs_Tr: Снижаване на средното ниво на нанос върху пътните платна в границите на транспортната схема на Община Бургас.

Основните мероприятия следва да са в четири направления:

- 1) прилагане на действия, с които да се предотврати внасянето на нанос върху пътните платна;
- 2) системно почистване и миене на пътните платна;
- 3) ограничаване на трафика в ЦГЧ и
- 4) обновяване на автомобилния парк;

Община Бургас следва да продължи политиката си за благоустрояване, поддържане и почистване на улиците и тротоарите и предотвратяване паркирането върху зелени площи, в това число:

- Благоустрояване на съществуващите зелени площи, чрез допълнително затревяване и поставяне на бордюри, които да възпрепятстват физически паркирането върху тях;
- Ремонт и възстановяване на повредени тротоарни настилки;
- Изграждане на нови места за паркиране;
- Контрол на изпълнителите при подмяна и ремонт на канализационни мрежи, улици и др. инфраструктура за възстановяване целостта на пътното покритие,

недопускане на емитиране на прах, замърсяване на прилежащите площи и територии, водещи до увеличаване на пътния нанос или ветрово запрашаване;

- Системен контрол към всички строителни обекти, за недопускане емитиране на прах и замърсяване от строителни отпадъци и земни маси;

Чрез втория тип мероприятия:

- Системно машинно миене на основната улична мрежа на града;
- Периодично ръчно измиване на зони или части от улици, по които по някаква причина се е натрупал пътен нанос;

следва да се постигне и поддържа ниска степен на съдържание на прах върху пътните платна.

Третият тип мероприятия следва да водят до ограничаване на трафика в централна градска част чрез обновяване и изграждане на необходимата пътна инфраструктура, както и подобряване организацията на движението в градски условия. За целта Община Бургас е предвидила изпълнение на конкретни проекти, свързани с подобряване на транспортната инфраструктура, част от които предстои да бъдат завършени в следващия програмен период. Най-съществено значение (пряк ефект) върху намаляване нивата на ФПЧ_{10} ще окаже реализирането на следните проекти:

- Пътен възел „Запад“, включва изграждане на детелина към ул. „Одрин“ и надлез над Товарна ж.п. гара за връзка на бул. ”Проф. Якимов” с ул. „Крайезерна“;
- Пътен възел „Запад“ е логистично свързан с реконструкция и разширение на ул. „Крайезерна“ за връзка с Пътен възел „Юг“;
- Реконструкция на съществуващо кръстовище „Трапезица“ с въвеждане на кръгово движение и изграждане на два пешеходни надлеза (*пред финализиране*);
- Въвеждане на Бърза автобусна линия, чието трасе ще покрива двете основни направления в града от комплексите „Изгрев“ и „Славейков“ до к-с „Меден Рудник“ (*пред финализиране*);
- Реконструкция и поддържане на добро състояние на уличната мрежа;
- Изграждане на буферни паркинги на входовете на Бургас.

Съгласно изготвеното дисперсионно моделиране и оценка на замърсяването по показателя ФПЧ_{10} на база данните от проведения мониторинг в периода 2010 – 2015 г. е установено, че за ЦГЧ на Бургас автомобилният транспорт се явява основен източник на замърсяване. Въпреки прилаганите до момента мерки за поддържане в добро техническо състояние на уличната мрежа и редовно машинно миене (два пъти седмично) на главни улици в града, през периода юли – септември се регистрират концентрации на ФПЧ_{10} , превишаващи праговата стойност на СДН от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Предвид високата степен на автомобилизация и постоянното нарастване на броя на МПС (само в КАТ Бургас годишно се регистрират над 20 000 МПС) за достигане на нормите за съдържание на ФПЧ_{10} е необходимо проучване на възможностите за въвеждане на т.нар. „зони с ниски емисии“ с цел ограничаване на трафика в ЦГЧ.

Зони с ниски емисии са части от териториите на града, където се допускат само автомобили, удовлетворяващи определен емисионни стандарти. За автомобилния парк в страната е характерно, че 63% от превозните средства са над 15-годишна възраст, а само 30% от автомобилите отговарят на Европейски стандарти за емисии Euro 3, Euro 4, Euro 5 и Euro 6. Въвеждането на зона с ниски емисии и поэтапно регламентиране достъпа на най-замърсяващите превозни средства до 2020 г., ще доведе до редуциране на емисиите на ФПЧ_{10} с 59.8 t/y.

Изпълнението на тази мярка **Bs_Tr** ще доведе до намаляване на годишните емисии на ФПЧ₁₀ от транспорта с около с 185 тона/годишно.

VII. Анализ на мерките за подобряване на КАВ, прилагани и реализирани в периода 2010 – 2015 г. и ефективността от тяхното прилагане

Планът за действие към предходната Комплексна програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на утвърдените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на територията на Община Бургас включва краткосрочни, средносрочни и дългосрочни мерки, разпределени за изпълнение до 2015 г.

През отчетения период 2010 – 2015 г. полаганите усилия от страна на общината са били насочени към ограничаване на емисиите от транспортния поток чрез подобряване състоянието на пътните настилки, повишаване качеството на почистване и миенето на уличната мрежа и обновяване на обществения транспорт в гр. Бургас. През разглеждания период, общината е изпълнявала и мерките, залегнали в общинската програма за подобряване на енергийната ефективност на обществено-административни и жилищни сгради. Оценка на постигнатите резултати и изпълнение на заложените в програмата цели е представено в следващата таблица:

Цел	Пункт	Нива на ФПЧ ₁₀ за 2010 г.	Постигнат резултат в края на 2015 г.	Изпълнение на целите
Осигуряване на средно годишни концентрации на ФПЧ ₁₀ в рамките на средногодишната норма от 40 µg/m ³	АИС „Долно Езерово“	СГК – 33µg/m ³	СГК – 48.1µg/m ³	Не е изпълнено
	АИС „Меден Рудник“	СГК – 39µg/m ³	СГК – 19.3µg/m ³	100%
	ДОАС РИОСВ	СГК – 38µg/m ³	СГК – 30.8µg/m ³	100%
Намаляване на регистрираните превишения на СДН за ФПЧ ₁₀ до нормативно допустимия брой от 35 годишно	АИС „Долно Езерово“	65 бр.	121 бр.	Не е изпълнено
	АИС „Меден Рудник“	65 бр.	22 бр.	100%
	ДОАС РИОСВ	68 бр.	26 бр.	100%

Резултатите от измерванията през 2015 г. в АИС „Меден Рудник“ и ДОАС РИОСВ показват, че в края на планирания период прилаганите мерки са довели до постигане на поставените цели за съдържание на ФПЧ₁₀ в атмосферния въздух. За района на АИС „Долно Езерово“ обаче целите не са постигнати, регистрираните превишения на СДН за ФПЧ₁₀ значително превишават допустимия брой от 35 годишно. Средногодишната концентрация в този пункт, също превишава ПС на СГН от 40 µg/m³.

Анализът на резултатите показва, че прилаганите до момента мерки за районите на ЦГЧ и к-с „М.Рудник“ са адекватни и трябва да продължат усилията в същата посока. Не може да се каже същото за района на кв. Д.Езерово, където досегашните мерки не са довели до положителни резултати. Т.е. прилаганите мерки, които са ефективни за останалите райони на града, за конкретния район - Долно Езерово, се оказват неефективни. Това показва, че за квартала трябва да се приложат специфични мерки.

В следващата матрица е представен отчета на Община Бургас за изпълнените мерки, заложи в Комплексната програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на съответните норми, за съдържанието им в атмосферния въздух на територията на Община Бургас с период на действие до 2015 г.:

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
Bs_R_Dh Намаляване емисиите на ФПЧ₁₀ от битовото отопление				
Bs_Dh_t_1 Bs_Dh_a_1	<p>Поетапна газификация на Бургас.</p> <p>Осигуряване на условия за преминаване на гориво природен газ или електричество на обществените заведения в жилищни зони.</p>	<p>Одобен проект за газификация на Бургас и приета устройствена схема на газопроводите;. „Овергаз Изток” АД притежава лицензи за разпределение на природен газ и за снабдяване с природен газ от краен снабдител на територията на Община Бургас, за период от 35 години, до 03.06.2040 г.</p> <p>За територията на Бургас е положена газоразпределителна мрежа с дължина близо 80 км. Газифицирани 25 бр. училища и детски градини.</p> <p>Към 01.01.2015 г. присъединени към газопреносната мрежа и потребители на природен газ са 310бр. битови; 63бр. обществено-административни и 20бр. промишлени обекта.</p> <p>Наличната газоразпределителна мрежа предоставя достъп до почти всички промишлени и обществено-административни обекти, както и до 18 412 домакинства на Бургас.</p> <p>Чрез извършената газификация (общо за лицензионната територия) през 2014г. са заменени с природен газ над 24 100 т. мазут; 15 800 т. газьол; над 9 300 т. въглища и брикети, 5 500 т. дърва, 1 260т. пропан-бутан и повече от 105GWh електроенергия. С това е постигнато намаление със 116 000 тона на емисиите на въглероден диоксид и вредни вещества - серни оксиди, азотни оксиди, летливи органични съединения, въглероден оксид, прах и др.).</p>	<p>Овергаз Изток ЕАД;</p> <p>Община Бургас</p>	<p>Замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀ от локалните отоплителни инсталации на обществените сгради (училища и детски заведения) практически е преустановено.</p> <p>С газифицирането на общински и административно обществени сгради на практика е елиминирано влиянието им като източник на емисии.</p> <p>Въпреки изградената газопреносна мрежа към края на 2014 г., са се присъединили под 1% от домакинствата в Бургас.</p> <p>Необходимо е през новия период тези дейности да бъдат приоритетно насочени към битовия сектор, като се предприемат действия за увеличаване броя на домакинствата отопляващи се с газ от централен източник, който да обхване 10% от битовия сектор.</p>
Bs_Dh_a_2	<p>Въвеждане на преференциална система за стимулиране използването на природен газ.</p>	<p>Към 2014 г. е неизпълнено – предприети са действия за въвеждане на национално ниво. Създадена е Междуведомствена група към МОСВ за разработване на мерки за промяна на модела на потребление на горива в битовия сектор.</p>	<p>МОСВ, МИЕТ, Община Бургас</p>	<p>Не е изпълнено</p>
Bs_Dh_a_3	<p>Разработване и приемане на Енергийна стратегия на Община Бургас</p>	<p>През 2011 г. Общински съвет Бургас прие Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Община Бургас за периода 2011 – 2020 г. и План за действие към нея. До 2020 г. целта е да бъдат намалени въглеродните емисии с 25% и да бъде увеличена енергийната ефективност с 27%.</p>	<p>Община Бургас</p>	<p>С подобряване на енергийните характеристики на сградите се консумира значително по-малко енергия за отопление, което индиректно влияе върху емисиите във въздуха.</p>

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
Bs_Dh_t_3	Прилагане на мерки за енергийна ефективност, вкл. Изпълнение на Националната програма по саниране на панелни жилищни блокове.	<p>По Националната програма за обновяване на жилищни сгради в Бургас са реализирани и обновени изцяло 4 многофамилни сгради, които отговарят на критериите за енергийна ефективност. За Бургас допустими са 409 блока с 54 378 жилища в тях; към началото на м. октомври 2015 г. са подадени 185 заявления за регистрация на сдружения на собственици; подписани са първите 4 договора за реализация на санирането – за бл.32 и бл.57 в к-с „Изгрев“ и за бл.101 и бл.416 в к-с „М.Рудник“. предстои подписване на договор и за бл.3 в к-с „Възраждане“.</p> <p>През 2014 г. бе осигурено финансиране за цялостно обновяване на последните три детски градини в гр. Бургас – ЦДГ 14 «Здравец» в к-с «Изгрев», ОДЗ 1 «Морска звезда» в к-с «М.Рудник» и ЦДГ 7 «Синчец» в ЦГЧ. Изцяло обновена е ДГ на мястото на бившето 5-то РПУ в к-с «Лазур». Остават за реновиране през 2015 г. три детски градини – в с. Равнец, с. Рудник и м.с. Черно море.</p> <p>В периода 2011-2015 г., общо 72 обществени общински сгради - спортни зали, детски градини (32 бр.), училища (34 бр.), читалища (4 бр.), Летен театър, лечебни заведения са изцяло реновирани, с приложени и изпълнени мерки за енергийна ефективност.</p> <p>Държавната агенция за устойчиво енергийно развитие извърши одит за 2014 г. и издаде сертификати за спестената енергия и вредни емисии във въздуха на първите 11 санирани общински учебни заведения – общо спестени са 2 000 MWh енергия и 1 000 т. по-малко емисии CO₂.</p>	Община Бургас	<p>Благодарение на предприетите мерки по енергийна ефективност енергопотреблението в санираните сгради е намаляло с 45%.</p> <p>Тази мярка е с дългосрочен характер и е ефективна за намаляване потреблението на твърди горива. Необходимо е същата отново да се заложи, като приоритетно се изпълнява в ЦГЧ, к-с Възраждане и кв. Меден Рудник.</p>
Bs_Dh_a_4	Поддържане на система за ежегодна актуализация на изразходваните количества горива за битово отопление.	Данни за количествата продадени горива на територията на Община Бургас са на база справки от пунктовете на Топливо АД – клон Бургас.	Община Бургас	Събраната информация не отразява реалното потребление на твърди горива за отопление на домакинствата. Необходимо е същата отново да се заложи с цел подобряване точността на инвентаризация на емисиите на замърсители.

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
Bs_Dh_i_1 Bs_Dh_i_2	Провеждане на разяснителни кампании, относно замърсяването на въздуха с ФПЧ ₁₀ , влиянието им върху здравето на хората.	С цел повишаване на обществената информираност на населението по проблемите на замърсяването на въздуха в Община Бургас ежедневно се предоставя подробна информация на интернет страницата на Община Бургас www.burgas.bg , Раздел Околна среда, както и на електронните информационни табла.	Община Бургас	На този етап не може да се оцени ефекта. Повишаване информираността на населението и запознаването им с възможните начини за ограничаване на замърсяването е от съществено значение, за ефективно справяне с проблемите, но очакваните резултати са в дългосрочна перспектива.
Bs_Dh_i_3	Поддържане на система за информиране на населението за КАВ чрез светлинни табла в реално време.	В Община Бургас данни за нивата на атмосферните замърсители в реално време се представят чрез електронните информационни табла, разположени на сградата на общината, в ТД «Долно Езерово», в к-с «Славейков» и в к-с «М.Рудник».	Община Бургас	
Bs_Dh_i_4	Провеждане на информационни кампании за разясняване на населението правилата за енергийна ефективност.	Информационни кампании за ползата и правилата на енергийната ефективност са провеждани по ОПРР и както и във връзка с изпълнение на мерките в Плана за действие към Стратегия за устойчиво енергийно развитие 2011-2020 г. В началото на 2015 г. се проведе информационна кампания по проекта за цялостно обновяване на многофамилни жилищни сгради, като бяха проведени и серия срещи с домоуправители на жилищни блокове. Бяха представени новите условия за финансиране – 100% държавно финансиране. Финансовият ресурс на програмата е близо 16 млн. евро, с период на действие до м. април 2017 г.	Община Бургас	
Bs_Dh_a_5	Поддържане на електронна база данни за КАВ.	На сайта на Община Бургас се поддържа електронната база данни. Информация в реално време за нивата на контролираните замърсители е достъпна на Интернет страницата на общината на адрес www.burgas.bg , Раздел «Околна среда», Качество на атмосферния въздух и на адрес http://air.burgas.bg .	Община Бургас	
Bs_Dh_a_6	Издаване на еко – бюлетин за КАВ	Поддържа се ежеседмично издаване и публикуване на Интернет страницата на общината на Еко-бюлетин за КАВ.	Община Бургас	

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
Bs_Dh_a_7	Въвеждане в действие на Мобилна станция за контрол на КАВ.	Мобилната станция за КАВ на общината е въведена в експлоатация през м. април 2011 г. Работи за период обикновено от 1 месец в различните жилищни комплекси и райони на Бургас. Изготвят се предварителни графици за разположението ѝ.	Община Бургас	<p>Мобилната лаборатория е единствената в страната автоматична общинска станция и чрез нея се следят нивата на осем замърсителя на атмосферния въздух. Тя е една от малкото в страната, чрез които се следи нивото на замърсителя ФПЧ_{2,5}.</p> <p>Качеството на данните се гарантира посредством автоматично калибриране на уредите и анализаторите.</p>
Bs_R_Tr Намаляване емисиите на ФПЧ₁₀ от автомобилния транспорт				
Bs_Tr_t_1 Bs_Tr_t_3 Bs_Tr_t_4 Bs_Tr_t_6	Реализиране на инвестиционни проекти за подобряване на обществен транспорт и подобряване на съществуващата транспортна схема на Бургас.	<p>В изпълнение на проект „Интегриран градски транспорт” по ОПРР изцяло е обновен подвижния състав на обществен транспорт в гр. Бургас – закупени са нови 28 бр. дизелови и 39 бр. метанови автобуси, стандарт ЕВРО 5. Другата транспортна компания „Комфорт“ ООД, която извършва вътрешноградски обществен превоз на пътници извърши модернизация на автопарка си чрез закупуване на 5 нови микробуса, които покриват стандарта за вредни емисии ЕВРО 5.</p> <p>В изпълнение на Националния план за действие за насърчаване производството и ускорено навлизане на екологични превозни средства, вкл. електрическата мобилност, Община Бургас разполага с 2 бр. електро-скутери за дейността на контролното звено екоинспекторат.</p> <p>Приети са законодателни насърчителни и стимулиращи мерки – всички електромобили паркират безплатно в „синя зона“; Регистрирани в Бургас са общо 4 електромобила и 2 бр. електромотопеди.</p> <p>През 2014 г. Община Бургас продължи реализацията на проект „Интегриран градски транспорт” на стойност 67 млн. евро по ОПРР. Проектът включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обособяване на специални ленти за движение на нова автобусна линия. - Център за контрол на трафика; 	Община Бургас	<p>Цялостната подмяна на автобусите за обществен превоз на пътници с нови такива е довело до снижаване на емисиите във въздуха от автомобилния транспорт, включително снижаване на нивата на ФПЧ₁₀.</p> <p>По експертни оценки подмяната на автобусния парк на „Бургасбус“ ЕООД допринася за 50% намаляване на емисиите на NOx /от 83.5 т/г на 44.6 т/г/ и на емисиите на ФПЧ₁₀ с 3 152 кг/г.</p> <p>Конкретният ефект се оценява чрез намаляване с 10-15µg/m³ на регистрираните СДК в периода април – септември. Извършени са реални сравнителни замервания за фоновите концентрации на ФПЧ₁₀ от Мобилната станция за КАВ преди подмяната на автобусите - по кръстовищата и по линиите на градския транспорт. Резултатите показват намаляване на фоновите нива на ФПЧ₁₀ във всички</p>

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
		<ul style="list-style-type: none"> - Изграждане на мрежа от велосипедни алеи; - замяна на Автобусния терминал в Меден Рудник; - изграждане на Централна автобусна спирка на ул. „Сан Стефано“; - Мултимодален Транспортен Терминал на мястото на съществуващата Автогара Юг, както и Междуградски Автобусен Терминал; - Зона за паркиране на мястото на съществуващото депо на „Бургасбус“. <p>Към момента строителството на отделните под-обекти е пред финализиране.</p>		<p>наблюдавани пунктове:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кръстовище Колодрума, хотел Аква с 39%; - Кръстовище Трапезица с 48%; - Кръгово кръстовище хотел „Мираж“ - 8%; - Кръстовище ул. „Демокрация“ и ул. „Сан Стефано“ - 17%; - Ул. „Христо Ботев“, Дом на НХК - 37%.
Bs_Tr_t_2 Bs_Tr_t_5	Разширяване и реконструкция на тролейбусната мрежа с нарастване на тролейбусния парк	Реализиран е проект за удължаване съществуващата тролейбусната мрежа, чрез новоизградено трасе с дължина 5.8 км. Общо новата тролейбусна линия е с дължина 22.9 км. Закупени са 22 бр. нови тролейбуса, чрез което е постигнато и цялостно обновяване на тролейбусния парк на Бургас.	Община Бургас и „Бургасбус“ ЕООД	Комплексното изпълнение на заложените мерки за намаляване емисиите на ФПЧ ₁₀ от транспорта е довело до намаляване на дните с наднормени нива на фини прахови частици в атмосферния въздух.
Bs_Tr_t_7	Изграждане на обходен маршрут за тежкотоварни автомобили и транзитното движение.	<p>За извеждане на транзитното движение през периода 2010-2015 г. е завършено изграждането на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пътен възел „Юг“ - кръстовището Бургас – Средец – Созопол. - пътен възел „Българово“ на АМ „Тракия“, за отклоняване на автомобилния поток от Бургас и пренасочването му към Слънчев Бряг и към Созопол. <p>През 2014 г. продължи изграждането на „западния“ обход на Бургас - Надлез над товарна ж.п. гара за връзка на бул. „Проф. Якимов“ с ул. „Крайезерна“, с дължина 1 200 m, като проектът е на стойност 21 млн.лв. Проекта предвижда и изграждане на детелина към ул. „Одрин“, включително реконструкция и разширение на ул. „Крайезерна“ за връзка с Пътен възел „Юг“, като по този начин ще се изведе тежкия трафик от жилищните зони на Бургас и ЦГЧ.</p>	Община Бургас	<p>В резултат през 2014 г., в пункт ДОАС РИОСВ са отчетени общо 39 бр. превишения на СДНОЧЗ докато през 2010 техния брой е достигал 68.</p> <p>За поддържане на постигнатите резултати и за по-нататъшно подобряване на КАВ на територията на Община Бургас е необходимо продължаване на действията за подобряване състоянието на пътната и уличната мрежа в Общината и ограничаване на трафика в ЦГЧ.</p>
Bs_Tr_t_8	Изграждането на нова и поддръжка на съществуващата пътна инфраструктура.	Ежегодно се извършват ремонтни дейности за подобряване и разширяване на съществуващата транспортната инфраструктура. През 2014 г. общо извършените СМР възлизат на 6.417 млн.лв., като това включва както цялостното преасфалтиране на улици в гр. Бургас и съставните селища, така и извършените текущи	Община Бургас	

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
		<p>ремонти и поддържане на улици, пътни и тротоарни настилки. Ремонтирани през 2014 г. са 15 995m² тротоарни настилки, извършени асфалтокръпежи и преасфалтиране на 94 342 m² улици и паркинги. Извършена е цялостна реконструкция на ул. „Рилска“, ул. „Цар Самуил“ и ул. „Г.С.Раковски“.</p> <p>Въведен в експлоатация е пробива към ул. „Струга“ – продължение на ул. „Янко Комитов“, представляваща нова четирилентова пътна връзка, като по този начин се облекчи кръстовището на МБАЛ Бургас. Пробивът представлява втора връзка на к-с „Славейков“ с останалата част на града.</p> <p>Изградени са две нови улици в к-с „М. Рудник“.</p>		
Bs_Tr_t_9	<p>Реализиране на местни благоустройствени проекти, имащи пряко или косвено отношение към подобряване на КАВ.</p>	<p>По програмата на Община Бургас за ПЧП са реализирани 8 проекта на стойност 50 хил.лв. – за облагородяване, озеленяване, детски и спортни площадки и пред блокови градинки.</p> <p>Във всички жилищни комплекси се извършват ремонтни дейности и се реализират проекти за благоустрояване, които задължително включват и изграждане на нови паркоместа. Реализирани са проекти в:</p> <ul style="list-style-type: none"> - к-с „Лазур“ – създадени нови 130 места за паркиране; изцяло нов тротоар пред ОУ „П. Яворов“; - к-с „Бр. Миладинови“ - създадени нови 50 бр. паркоместа – по ул. „Вардар“, ул. „Родопи“, западно от бл.1 и 1А и зад бл.129; допълнително са изградени 40 нови паркоместа пред ОУ „Бр.Миладинови“; - к-с „М. Рудник“ – изградена нова улица пред бл. 112-109 с 300 кв.м. нов тротоар и с крайуличен паркинг за 20 автомобили, осигурени 100 нови паркоместа в междублоковото пространство на бл.486 и 487, както и крайуличен паркинг за 20 автомобили пред бл.35 и 39; предстои през 2015 г. премахване на незаконните гаражи в пространството между блокове 107-108-109-110 в Зона В и обособяване на нов паркинг за още 100 места за автомобили; - к-с „Славейков“ – изграден нов безплатен паркинг зад Магазин „Технополис“ за 55 места, в т.ч. и 3 за хора с увреждания; паркинг и улица до бл.119, както и паркинг за 	Община Бургас	<p>Към 2014 г. след реализиране на мерките от група източници „Транспорт“ в т. ч. обособяване на нови паркоместа, поддържане в добро състояние на уличната мрежа и тротоарните настилки се отчита намаляване на годишните емисии на ФПЧ със 135t/y.</p>

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
		<p>25 места и улица до бл.49, бл.152, бл.48 и бл.70;</p> <ul style="list-style-type: none"> - К-с „Зорница“ - обновен паркинга до оградата на ОДЗ 2 и осигурени 20 паркоместа; възстановен тротоар и подменени нови плочки и бордюри; - К-с „Изгрев“ – изграден нов паркинг пред бл.43, разполага с 55 места; предстои през 2015 г. втори етап разширение за още 46 места; - Завърши изграждането на подземната улица, свързваща „Княз Борис I“ и „Гурко“ – за транзитно и безконфликтно преминаване на автомобилния поток, като част от проекта за обновяване на площад „Тройката“ и мащабната реконструкция на ул. „Александровска“ – II-етап; - Изготвени са инвестиционните проекти за цялостна модернизация на кв. „Възраждане“ и на части от к-с „М.Рудник“, в обхвата на ИПГВР. Акцентите в тях са рехабилитация на уличните платна, тротоарните настилки, обособяване на места за паркиране, нови решения за улично озеленяване и използване на алтернативни източници на енергия. С проектите ще се кандидатства за финансиране по новата ОП „Региони в растеж“. 		
Bs_Tr_t_10	Изграждане и определяне на платени паркинги, стриктен контрол за неправилно паркиране.	<p>По данни на сектор КАТ Бургас към началото на м. февруари 2014 г. са регистрирани 131 163 броя автомобили, като ежегодно броят на новорегистрираните МПС е около 20 000. В този смисъл политиката на общината е насочена към осигуряване и разширяване на броя места за паркиране на МПС.</p> <p>В гр. Бургас от 2010 г. функционира «синя зона», чрез която са определени места за кратковременно платено паркиране в центъра на града. Допълнително обхватът на «синята зона» бе разширен и през 2014 г. Общо местата в обхвата на «синя зона» са вече 4 964 бр. В Бургас, извън обхвата на «синята зона» са изградени и функционират също и други платени, вкл. и подземни паркинги - този на Операта за 208 места, до сградата на Съдебната палата, до хотел «България» за 50 места, паркинга на ул. «Гурко» за 410 места, в т.ч. и 10 за автобуси, в жилищните комплекси и квартали - при входа на кв. Сарафово за 80 паркоместа.</p>	Община Бургас	Изпълнението на мярката е довело до намаляване натоварване на централните градски части с автомобили и регламентира в същото време места за паркирането им. Разкрити са 4 964 бр. паркоместа в обхвата на „синя зона“. Освободени 2 301 бр. паркоместа от ИУМПС.

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
		<p>Много от големите обществени сгради на частни предприемачи са изградени с подземни паркинги, напр. City TRIA Center., новата сграда „Тринити“ на площад „Тройката“ с подземен паркинг на две нива за 37 места.</p> <p>Интензивно се работи и по разчистване на Бургас от ИУМПС – в резултат на извършените проверки от еко-инспекторите и предприетите действия до края на 2014 г. са освободени общо 2 301 паркоместа, заемани от стари автомобили.</p> <p>Издадена е Заповед на кмета на Община Бургас, с която се забранява промяната във функционирането на гаражните клетки в друг тип предназначение.</p> <p>По проект ИГТ се предвижда изграждането на паркинги в крайните комплекси – „Изгрев“ и „М.Рудник“ в обвързаност със спирките на градския транспорт и мрежата велоалеи, като елемент от политиката за насърчаване използването на алтернативни форми на транспорт за сметка на личните МПС.</p>		
Bs_Tr_t_11	Благоустройство на крайпътните междублоковите пространства	Ежегодно се извършват дейности за благоустрояване и поддържане на зелената система и междублоковите пространства в различните жилищни комплекси на Бургас. В резултат са изградени 173 бр. детски площадки и 63 дка спортни паркове. Осигурени средно 25 кв.м. зелени площи на жител.	Община Бургас	Тази мярка е с дългосрочен характер и е ефективна за намаляване вторичния унос върху пътните платна. Необходимо е същата отново да се заложи.
Bs_Tr_t_12	Изграждане на велосипедни алеи	<p>Към 2014г. са изградени общо 21 км. велоалеи, като през 2016 г. ще завърши изграждането на нови 60 км. в рамките на проекта за интегриран градски транспорт. Предвижда се обвързване на велоалеите със спирките на градския транспорт. Изграждане на автоматичната система за поръчка чрез абонаментни електронни карти.</p> <p>През 2013 г. бе въведена системата за обществен велосипеден транспорт в Бургас, състояща се от 3 бр. вело-информационни пунктове, 13 бр. велостоянки и 120 бр. велосипеди за отдаване под наем – реализирана по проект „Велосипедният град – модел на модерна градска мобилност“ по GEF /Глобалният екологичен фонд/. Снабдени с GPS-и и видео-наблюдение. В края на 2014 г. бе проведена обществена поръчка за надграждане на системата – закупуване на още 120 велосипеда, модифицирани за рент-а-байк и още 48 самостоятелни модули за паркирането им.</p>	Община Бургас	<p>Изграждането на необходимата инфраструктура и насърчаване използването на обществен вело-транспорт има пряк ефект върху намаляването на трафика в града, и върху намаляне на превишенията през летния сезон в резултат на транспортно замърсяване.</p> <p>Тази мярка е с дългосрочен характер и е ефективна за намаляване трафика на МПС. Необходимо е същата отново да се заложи.</p>

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
		<p>Предвиждат се 6 нови колонки за управление на велостанция и устройства за връзка с оператор.</p> <p>В рамките на проект „Зелени коридори“ между Бургас и Къркларели са разработени 9 туристически веломаршрута.</p>		
Bs_Tr_t_13	<p>Внедряване на системата „Зелена вълна“ по най-натоварените градски пътни артерии</p>	<p>С реализацията на проекта за Интегриран градски транспорт на Бургас се регламентира нова концепция и пълна реорганизация на транспортната схема на града, в т.ч. и синхронизиране в дейността на светофарните уредби по основните кръстовища на Бургас с цел минимизиране на задръстванията на автомобили.</p> <p>Извършена инвентаризация на всички светофарно – регулирани кръстовища в Бургас. Система от модерни светофари със светодиоди /LED-осветление/ са монтирани на 40 кръстовища в Бургас; управляват се чрез GPS от диспечерски център и са включени в „зелена вълна“ за предотвратяване на задръстванията и намаляване на замърсяването на въздуха от отработилите газове на автомобилите. Новите уредби са и със значително по-малък разход на ел.енергия.</p> <p>На бул. „Димитър Димов“, на входа към Парк Езеро работи светофар от ново поколение – тип „бягаш пешеходец“, който работи със слънчев панел.</p>	Община Бургас	Тази мярка е с дългосрочен характер и е ефективна за намаляване трафика на МПС.
Bs_Tr_t_14	<p>Периодично метене и миене на основните пътни артерии на Бургас от натрупаната прах и поддържането им в добро състояние.</p>	<p>Извършва се по график от “Консорциум Титан Бургас”, през 2014 г. почистване и измиване на всички основни пътни артерии се извършваше с увеличена честота, като за основните пътни артерии се прилага два пъти седмично машинно миене вкл. и измиване на най-натоварените кръстовища допълнително, извън утвърдения график.</p> <p>За 2014г. бяха усвоени предвидените средства за метене и миене на уличната мрежа в размер на 2.3 млн.лв. с цел ограничаване и намаляване замърсяването с прахови частици.</p>	Община Бургас	<p>Ограничаване на вторичния унос.</p> <p>Тази мярка е ефективна за намаляване превишенията през летния сезон в резултат на транспортно замърсяване. Необходимо е същата отново да се заложи, като остане с постоянен характер.</p>

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
Bs_Tr_a_1	Въвеждане на критерии за екологосъобразност на двигателите min EURO 4 при конкурси за разпределение на автобусните линии между превозвачите.	Въведени са изисквания при обявяване на конкурсите за превозвачи по общинската, областната и републиканска транспортни мрежи да участват само автобуси и микробуси, които притежават сертификат мин EURO 4. Всички нови автобуси по проекта за Интегриран градски транспорт са със сертификат EURO 5.	Община Бургас	Тази мярка е ефективна за намаляване на емисиите на атмосферни замърсители в резултат на автомобилния транспорт. Необходимо е същата отново да се заложи, като продължи обновяването на автобусния парк на Община Бургас електро- и/или хибридни автомобили.
Bs_Tr_a_2	Въвеждане на изисквания за задължително покриване на тежкотоварните камиони при транспортиране на насипни товари.	Съгласно разпоредбите на новата Наредба по управление на отпадъците на територията на Община Бургас, приета през м. март 2014 г. категорично се забранява „транспортирането на материали, стоки, продукция и отпадъци от транспортни средства без надлежно уплътнени и непокрити каросерии, както и с непочистена ходова част“, забранено е и в резултат на различни дейности или при строителство да се допуска запрашаване на въздуха. Контрол за спазване на разпоредбите се извършва от страна на инспектори „Екология и контрол за ООС“. Извършват се и съвместни проверки със служителите на сектор „Пътна полиция“ Бургас.	Община Бургас	Ограничаване на вторичния унос. Намаляване на превишенията през летния сезон в резултат на транспортно замърсяване. Мярката е ефективна и следва през новия програмен период да продължи контрола по изпълнението ѝ.
Bs_Tr_a_3	Изпълнителите на дейности за ремонт и строителство на ВиК мрежи, улици и др. да прилагат мерки за недопускане на замърсяване на прилежащите площи и територии с кал и други замърсявания, водещи до увеличаване на пътния нанос или ветрово запрашаване.	Контрол върху дейността на строителните фирми се извършва от инспектори “Екология и контрол за ООС”: – за ограждане на строителните площадки с плътна ограда; - за недопускане на замърсяване на прилежащите площи към строежите; - за недопускане на складиране на земни маси и строителни отпадъци извън оградите на строителните площадки; - за недопускане замърсяване на уличните платна от тежкотоварните автомобили, обслужващи строежите – съгласно издадена Заповед на Кмета на Община Бургас. През 2014 г. са извършени общо 1 382 бр. проверки, от тях на строителни фирми 140 бр., като са съставени 92 бр. констативни протоколи и 22 бр. актове за установяване на административни нарушения – налице е силно редуциране в броя на констатираните нарушения.	Община Бургас	Мярката е ефективна за поддържане чистотата на уличната мрежа и следва през новия програмен период да продължи контрола по изпълнението ѝ. За ограничаване на вторичното запрашаване и намаляване емисиите на ФПЧ е необходимо същата да бъде прецизирана, като се постави изискване при извършване на строително ремонтни дейности по уличната мрежа да не се използват въздуходувки за почистване преди асфалтиране, а да се използва машинно метене със събиране на праха.

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
Bs_Tr_a_4	Предаването на всеки строителен обект да се предхожда от щателно измиване на строителната площадка и прилежащите площи.	Изпълнява се чрез проверки от страна на инспектори „Екология и контрол за ООС“.	Община Бургас	Ограничаване на вторичния унос.
Bs_Tr_i_1	Обществена кампания за насърчаване на велосипедния транспорт.	<p>През м. май 2014 г. Бургас бе отличен и награден като най-активна вело-община в България, в рамките на проект „Mobile2020 – повече велосипеди в малките и средно големи градове на ЦИЕ“. В рамките на проекта бе издаден първият в страната Наръчник за планиране на велосипедни политики и инфраструктура.</p> <p>Съвместно с Колоездачен клуб Бургас бе проведена инициативата „Посрещане на Баба Марта на велосипед“ – велошествие от сградата на общината през основните улици на града до кв. Сарафово.</p> <p>През м. май бе проведена кампания съвместно със Сдружение „Велоеволюция“ и мащабно велошествие с цел да се покаже значимостта на велосипедния транспорт и предимствата му. Кампанията бе под надслов „До работа с колело“.</p> <p>През м. август 2014 г. за четвърти пореден път се проведе Спортната лятна кампания „Бургас – велосипедният град“, включително безплатно предоставяне на обществените велосипеди за желаещите.</p> <p>Дните на екологията през 2014-та се проведеха от 16 до 23 септември, като акцентът бе поставен върху информираността на гражданите за екологосъобразните начини на придвижване и транспорт, както и влиянието на транспорта върху замърсяването на въздуха.</p> <p>В рамките на проведената кампания „Нашите улици, нашият избор“ бяха изградени инсталации на „зелена спирка“, „зелен автомобил“ на входа на Морската градина и „зелена улица със зелена пътека“ на ул. „Богориди“.</p>	Община Бургас	<p>Въвеждането на обществената система за велосипеди под наем (обществен вело-транспорт) има пряк ефект върху намаляването на трафика в града; повишава обществения интерес към вело-transporta; разрешават се част от проблемите с паркиране на МПС и не на последно място снижаване на емисиите във въздуха от отработилите газове на автомобилите.</p> <p>Обществените представяния и кампании, най-вече новите автобуси и тролейбуси за обществен транспорт, насърчават гражданите и гостите на града да ползват обществен транспорт за сметка на личните автомобили – средно увеличение на пътниците с около 20%. В комбинация от други мерки – „синя зона“, разширяваща се мрежа от велоалеи и обществен вело-transport, задържане на цената на билета и комфортното и бързо пътуване успяват да постигнат търсения ефект.</p> <p>Необходимо е да се продължат обществените кампании с цел насърчаване използването на масовия градски транспорт вкл. и велосипедния транспорт.</p>

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
Bs_Tr_i_2	Обществена кампания за насърчаване ползването на обществен транспорт	В рамките на проект "Привлекателен градски транспорт за достъпни градове (АТТАС)", финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество в Югоизточна Европа, бяха проведени 4 Мобилни форума със заинтересованите страни за анализ на мобилната ситуация, проблемите и възможните решения в сферата на градската мобилност. Изготвен е проект на План за устойчива градска мобилност с времеви хоризонт до 2020 г., който определя дългосрочна визия и пакет от мерки за интегрирано и ефективно развитие и управление на мобилността в града. Проведени две обществени обсъждания на ПУГМ. Проведени са многобройни обществени представяния и обсъждания в рамките на проекта за ИГТ. Проведен е конкурс на тема „Защо обичам да се возя в автобус“ за деца до 18 години, с цел да се популяризира идеята, че използването на обществен транспорт допринася за опазването на околната среда и намаляване на трафика в определени пикови часове, осигурява безопасно, по-бързо и комфортно придвижване.	Община Бургас	
Bs_R_Pr Намаляване на емисиите на ФПЧ10 от промишлеността				
Bs_Pr_t_1	Замяна на високо-сернисти горива, използвани в горивните и отоплителни инсталации с по-ниско сернисти /вкл. газификация/	В основната си част промишлените предприятия на Бургас са газифицирани. Използването на нискосернисти горива се диктува от задълженията на промишлените предприятия да спазват нормите за допустими емисии във въздуха. Контролът се осъществява чрез замервания на емисиите от страна на РЛ - РИОСВ Бургас по график за промишлените предприятия, както и собствени непрекъснати замервания от страна на предприятията.	РИОСВ Бургас	<p>Прилагане на НДНТ (в т.ч. преминаване към по ниско емисионни горива, редовна експлоатация и поддържане в добро техническо състояние на пречиствателни съоръжения), както и спазване условията, поставени в КР е довело до значително редуциране на атмосферните замърсители от промишлените източници.</p> <p>Към 2014 г. относителния дял на промишлеността при формиране на максималните СДК е 3%. За сравнение през 2010 г. влиянието на промишлеността е 12%</p>

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
Bs_Pr_t_2	Изпълнение на условията по комплексното разрешително на “Топлофикация Бургас” АД	<p>За дейността си “Топлофикация Бургас” АД има издадено актуализирано КР №33/2007г. от ИАОС, в което са разписани разрешените емисионни норми по отношение КАВ, както и задължението на оператора да извършва СНИ за замърсителите - NOx, CO, прах и SO2. Дружеството е изградило собствена автоматична СНИ на технологичните параметри и вредни емисии, изхвърляни в атмосферата”. Ежегодно се извършват проверки от РИОСВ Бургас, във връзка с изпълнение на условията в КР. Не са установени нарушения. Изградени са пречиствателни съоръжения – катализаторен реактор за редуция на емисиите на CO - 6 бр. по един за всеки газо-бутален двигател.</p> <p>Дружеството е разработило проект за закупуване и инсталиране на нов водогреен котел, който ще използва биомаса във вид на дървесен чипс за горене. Към момента дружеството е в процедура за издаване на ново КР.</p>	„Топлофикация Бургас” АД ИАОС РИОСВ Бургас	Съоръженията в дружеството през 2014 г. са работили на основно гориво природен газ.
Bs_Pr_a_1	Стриктен контрол по изпълнение на програмата за привеждане на дейностите на “Кроношпан България” ЕООД и производствените предприятия в съответствие с нормативната уредба по околна и работна среда	<p>През разглеждания период е монтиран и пуснат в експлоатация електрофилтър за мокра очистка на газове от сушилни инсталации OSB и ПДЧ.</p> <p>Преустановено е използването на течни горива, използват се биомаса и природен газ. Проведени са мероприятия по програма за енергийна ефективност на инсталации Конус котли ПДЧ и OSB с цел регулиране на горивния процес. Прилага се комплекс от превантивни мерки – почистване/измиване на дымоходи, сушилни и очистни съоръжения, почистване на откритите територии, също складови площи и производствени помещения, както и миене на пътищата и свободните площадки за редуциране и предотвратяване на неорганизираните емисии на ФПЧ. През 2014 г. е издадено комплексно разрешително № 475-Н1/2014г. от ИАОС, с което са определени разрешените емисионни норми. Изпълнява се мониторинг за качество на атмосферния въздух за следните замърсители: CO2, азотен и серен диоксиди, общ прах и сажди, общи ВВ и формалдехид.</p>	„Кроношпан България“ ЕООД ИАОС РИОСВ Бургас	Постигнато намаление на емисиите на серни и азотни оксиди, въглероден диоксид и прахови частици под допустимите норми.
Bs_Pr_t_3	Разширение на “Пристанище Бургас” ЕАД: Оборудване на новия	Пристанище Бургас е избрано за приоритетно в бъдещата транспортна мрежа на Европа, което ще развие не само довеждащата инфраструктура към Порта, но също и вътрешната	Пристанище Бургас ЕАД	Намаляване на емисии на прах и фини прахови частици. Чрез спиране дейността на локалните

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
	<p>терминал за насипни товари с използването на НДНТ. Разработване на план-график и изпълнение на програма за периодично почистване и измиване на пътищата, водещи към “Пристанище Бургас” и към новия терминал.</p>	<p>мрежа от пътища. При дейността на порта стриктно се спазват изискванията за работа с насипни товари, като при извършваните периодични проверки от РИОСВ Бургас не са констатирани нарушения. Цялата мобилна техника /тилова механизация/ работи с горива по стандарт за еконорма Евро4. Топлоцентралите са спрени от работа, отоплението в административната база се извършва с климатични инсталации, захранвани с ел. енергия. За почистване на складовите площи, вътрешните пътища и кръстовищата на територията на пристанището е въведена в експлоатация мотометачна машина вакумен тип. През летния сезон се извършва щателно измиване и оросяване на вътрешните пътища. Всички зелени площи и залесителния пояс се поддържат в много добро състояние. В инвестиционната програма на Дружеството за 2015 г. е предвидено рехабилитация на пътната мрежа в Терминал Изток „Пристанище Бургас“ ЕАД; рехабилитация на пътните и складови настилки на 12-то и 13-то корабни места; благоустрояване на зоната за достъп. На територията на Пристанище Бургас, пристанищните терминали „Бургас Изток 2“ и „Бургас Запад“ са отдадени на концесия. От страна на концесионера „БМФ Порт Бургас“ ЕАД са подготвени специални площадки за складиране на тежки товари с обща площ 250 хил.кв.м. – асфалтирани и добре поддържани; изградено претоварно съоръжение за пропан-бутан; преустроено 32-ро корабно място като модерен зърнен терминал (за товарене на зърно); предстои изграждане на нов силос за зърно с обща вместимост 45 хил.т., както и на нов закрит склад за съхранение на медни концентрати на площ 10 дка, което ще предотврати замърсяване на въздуха при неблагоприятни метеорологични условия.</p>	<p>БМФ Порт Бургас ЕАД РИОСВ Бургас</p>	<p>топлоцентрали изцяло предотвратени емисии на серни оксиди и ФПЧ-10 от отопление.</p>
Bs_Pr_t_4	<p>Изграждане на оросителни системи на работните площадки за производство на варови и бетонови разтвори и кариери.</p>	<p>Извършват се контролни проверки от РИОСВ Бургас, както и регулярни проверки от страна на еко-инспектори „Екология и контрол за ООС“ на площадките на бетонови възли и кариери в Бургас. Площадките са с изградени оросителни инсталации, но все още дейността им при определени неблагоприятни</p>	<p>РИОСВ Бургас Община Бургас</p>	

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Мярка/действие	Изпълнение	Отговорни институции за изпълнението на мерките	Оценка на ефективността
		метеорологични условия създава прахово замърсяване, което предизвиква и замърсяване на прилежащите улици, както и общо запрашване на прилежащите райони. Проверките ще продължават и през 2015 г.		
Bs_Pr_t_5	Изпълнение на инвестиционната програма за привеждане на дейностите на фирма “Лукойл Нефтохим Бургас” АД в съответствие с условията на Комплексното разрешително	<p>През м. септември 2014 г. бяха въведени официално в експлоатация две нови пречиствателни съоръжения – в Инсталация „Каталитичен крекинг“ реконструкция на Котел-утилизатор П-401 с монтирана филтрираща система от ново поколение, както и системи за пречистване на димните газове в Производство „ВиК и очистни съоръжения“. На 29.01.2015 г. е въведен в експлоатация първия технологичен обект от изграждащия се Комплекс за преработка на тежки остатъци – Инсталация „Газова сяра 4“. Чрез новата инсталация е създаден резерв от мощности за преработка на сяроводорода, което прави почти изключено изгарянето му на факел.</p> <p>При необходимост се привежда в действие Оперативен план за действие за недопускане на замърсяване на атмосферния въздух в прилежащите на „ЛУКОЙЛ НЕФТОХИМ БУРГАС“ АД населени места.</p>	ИАОС РИОСВ Бургас	<p>Изпълняват се условията, заложи в издаденото Комплексно разрешително. Извеждането от експлоатация на остарели инсталации и спазването на условията в Комплексното разрешително водят до намаляване на емисиите вредни вещества в атмосферния въздух.</p> <p>С въведените две нови очистни съоръжения постигнат ефект: Намаляване емисиите на парникови газове с близо 45 хил.т. CO₂/год.; Намаляване на емисиите от катализаторен прах с 38 тона/год. Намаляване на годишна база на емисиите на SO_x 210 т.; NO_x 90 т. и 70 т. прахови частици. Пускът на „Газова сяра 4“ почти напълно елиминира емисиите на сяроводород.</p>
Bs_Pr_a_1	Стриктен контрол върху дейността на строителните фирми	Задължителни превантивни проверки от страна на екоинспектори „Екология и контрол за ООС“ при разкриване на строителна площадка. Текущи проверки по време на строителството за контрол по спазване на дадените предписания за предотвратяване на замърсяването.	Община Бургас	

Легенда: Bs – Бургас; Lt – дългосрочна мярка; Pr – група промишленост; Tr – група транспорт; Dh – група комунално-битов сектор; a – административна мярка; t – техническа мярка; i – информационна мярка; 1 – номер поред на съответната мярка.

Изводи от анализа:

Оценка:

Заложените в Плана за действие мерки през периода 2010-2015 година са насочени основно към намаляване на емисиите от транспорта и отоплението на обществено - административните сгради. За поддържане на постигнатото и за по-нататъшно подобряване на КАВ на територията на Община Бургас е необходимо да продължат усилията по прилагане на досегашните мерки, част от които (регулаторни мерки и контрол) да останат с постоянен характер.

Потвърждаване/Коригиране/Преформулиране:

Мерките могат да бъдат потвърдени за прилагане и в следващия програмен период. Необходимо е интензифициране на някои от тях, както и предлагане на нови специфични мерки, приоритетно насочени към намаляване на емисиите на ФПЧ₁₀ от група източници „Битово отопление“, особено за района на кв. Долно Езерово, както и ограничаване трафика в ЦГЧ.

Цели, които трябва да бъдат постигнати в краткосрочен план:

- 1) Намаляване на общия брой на регистрираните превишения на СДН на ФПЧ₁₀ до нормативно допустимите и в трите АИС.
- 2) Намаляване на СГ концентрация на ФПЧ₁₀ в района на АИС „Долно Езерово“ под установената норма от 40 µg/m³.

VIII. Мерки и проекти за подобряване на КАВ по отношение съдържание на ФПЧ₁₀, които следва да се приложат

1. Краткосрочни мерки за подобряване на КАВ:

Код	Описание на мярката	Срок за изпълнение	Очакван ефект	Период в който се очаква ефекта	Необходими средства	Източник на средства	Отговорна институция
BG_Dh. Намаляване емисиите на ФПЧ₁₀ от битовото отопление							
BG_Dh_a_1	Въвеждане на изисквания към качеството на пусканите на пазара твърди горива.	2017 г.	Намаляване с 30% на годишните емисии на ФПЧ ₁₀ .	2018г.		ДБ	МОСВ
BG_Dh_a_2	Въвеждане на изисквания за ефективност и емисионни ограничения по отношение на пусканите на пазара горивни уредби за приложение в бита.	2017 г.	Намаляване с 20% броя на превишаванията на СДНОЧЗ на ФПЧ ₁₀ през отоплителния сезон.	2018 г.		ДБ	МОСВ
Bs_Dh. Намаляване емисиите на ФПЧ₁₀ от битовото отопление							
Bs_Sh_Dh_t_1	Подготвяне и изпълнение на проекти за обновяване на общите части и саниране на многофамилни жилищни сгради в к-с „Меден Рудник“, ЦГЧ и к-с „Възраждане“.	2017 г.	Намаляване с 15% на годишните емисиите на ФПЧ ₁₀ .	2018 г.	По проект	Общински бюджет НПЕЕМЖС	Община Бургас
Bs_Sh_Dh_t_2	Подготовка и кандидатстване за финансиране на демонстрационен проект за намаляване замърсяването на атмосферния въздух с фини прахови частици в кв. Долно Езерово, град Бургас.	2017 г.	Снижаване на макс.СДК на ФПЧ ₁₀ , предизвикани само от битовото отопление с 30-40 µg/m ³ .	2018 г.		ОПОС Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Sh_Dh_t_3	Газифициране на битовия сектор – поетапно увеличаване броя на домакинствата, отопляващи се с газ от централен източник.	2017 г.		2018 г.		„Овергаз Изток“ АД	„Овергаз Изток“ АД Община Бургас

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Описание на мярката	Срок за изпълнение	Очакван ефект	Период в който се очаква ефекта	Необходими средства	Източник на средства	Отговорна институция
Bs_Tr . Намаляване емисиите на ФПЧ₁₀ от транспорта							
Bs_Sh_Tr_a_1	Повишаване контрола върху изпълнението на дейностите по мокро метене и миене на уличната мрежа и обществените територии в района на кв. Долно Езеро.	2016 г.	Намаляване на годишните емисии на ФПЧ ₁₀ с около 60 т/год. Снижаване съдържанието на пътен нанос върху пътните платна на транспортната мрежа. Редуциране на замърсяването от транспорта ще намали броя на превишенията на СДН.	2017 г.	Не са необходими средства	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Sh_Tr_a_1	При възлагане на обществени пъръчки за ремонт на улици да се поставя условие да не се използват въздуходувки за почистване преди асфалтиране, а да се използва машинно метене със събиране на праха.	2016 г.		2017 г.	Не са необходими средства	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Sh_Tr_t_1	Реализиране на инвестиционни проекти за подобряване на обществения транспорт и подобряване на съществуващата транспортна схема на Бургас.	2017 г.		2018 г.	По проект	ОПРР Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Sh_Tr_t_2	Изграждане на Пътен възел „Запад“, включващ детелина към ул. „Одрин“ и надлез над Товарна ж.п. гара за връзка на бул. ”Проф. Якимов” с ул. „Крайезерна“. Разширение на ул. „Крайезерна“.	2017 г.		2018 г.	По проект – 20 млн.лв. 29 млн.лв.	Оперативни програми Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Sh_Tr_t_3	Изпълнение на проект „Интегриран градски транспорт на Бургас” и въвеждане на Бърза автобусна линия, в т.ч. електронна билетна система, система за автоматично позициониране на превозните средства, както и система за информация на пътниците в реално време.	2016 г.		2017 г.	По проект ИГТ	ОПРР Общински бюджет	Община Бургас

Легенда: **BG** - - национална мярка; **Bs** – Бургас; **Sh** – краткосрочна мярка; **Dh** – сектор комунално битов; **Tr** – сектор транспорт; **a** – административна мярка; **i**-информационна мярка; **t** - техническа мярка; **1** – номер поред на съответната мярка.

2. Мерки и проекти със средносрочна и дългосрочна перспектива:

Код	Описание на мярката	Срок за изпълнение	Очакван ефект	Период в който се очаква ефекта	Необходим и средства	Източник на средства	Отговорна институция
Bs_Lt_Dh - Намаляване на емитираните ФПЧ₁₀ в атмосферния въздух от битовия сектор							
Bs_Lt_Dh_t_1	Разработване и кандидатстване по ОПОС за реализация на демонстрационен проект за намаляване замърсяването на атмосферния въздух с фини прахови частици в кв. Долно Езерово, град Бургас включващ: 1) Подмяна на стари печки за отопление, работещи на дърва и въглища с нови енергийно ефективни и с ниски емисии; 2) Монтиране на почистващи филтри на комините; 3) Въвеждане на изискване към използваните дърва за горене за съдържания на влага не повече от 25%.	2018 г.	Намаляване на годишните емисии на ФПЧ ₁₀ с 64т/г. от битовото отоплението в кв. Долно Езерово. Намаляване броя на превишаванията на СДНОЧЗ от 50 µg/m ³ през отоплителния сезон.	2020 г.	10.3-11.1 млн лв	ОП „Околна Среда“	Община Бургас
Bs_Lt_Dh_t_2	Поетапно изпълнение на проекти за обновяване на общите части и саниране на многофамилни жилищни сгради, вкл. прилагане на мерки за повишаване енергийната ефективност на обществени сгради.	2018 г.	Понижаване на средногодишните концентрации на ФПЧ ₁₀ под 40µg/m ³ за района на АИС „Долно Езерово“.	2020 г.	120 млн. евро.	програми и фондове	Община Бургас
Bs_Lt_Dh_t_3	Газификация на жилищни и обществени сгради.	2018 г.		2020 г.		„Овергаз Изток“	„Овергаз Изток“
Bs_Lt_Dh_a_1	Въвеждане на система за инвентаризация на изразходваните количества горива за битово отопление, с включване на всички продажби на твърди горива.	постоянен		2020 г.	5000 лв	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Dh_a_2	Поддържане на Мобилна станция за КАВ	постоянен		2020 г.	27 хил.лв./г.	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Dh_a_3	Издаване на еко – бюлетин за КАВ	постоянен		2020 г.		Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Dh_a_4	Поддържане на система за информиране на населението за КАВ чрез информационни табла в реално време.	постоянен		2020 г.	6 хил.лв./г.	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Dh_i_1	Поддържане на интернет страница (http://air.burgas.bg) за информация и връзка в реално време с пунктовете за наблюдение и контрол КАВ на територията на Община Бургас.	постоянен		2020 г.	6 хил.лв./г.	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Dh_a_5	Актуализация на Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на Община Бургас.	При необходимост		2020 г.		Общински бюджет	Община Бургас

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Описание на мярката	Срок за изпълнение	Очакван ефект	Период в който се очаква ефекта	Необходим и средства	Източник на средства	Отговорна институция
Bs_Lt_Dh_a_6	Ежегоден доклад за изпълнение на Програмата за подобряване качеството на атмосферния въздух на Община Бургас.	постоянен				Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr - Намаляване на емитираните ФПЧ₁₀ в атмосферния въздух от автоtransporta							
Bs_Lt_Tr_t_1	Изграждане на голям обходен маршрут на Бургас за тежкотоварни автомобили и транзитното движение.	2020 г.	Комплексното изпълнение на предложените мерките води до редуциране на годишните емисии на ФПЧ ₁₀ с общо 158 т. Поддържане на ниско съдържание на пътен нанос върху пътните платна. Намаление на превишенията през летния сезон в резултат на транспортно замърсяване. Поддържане на средно годишни концентрации на ФПЧ ₁₀ в рамките на средногодишната норма от 40 µg/m ³ ;	2020 г.	По проект	ОП и ЕФ Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_t_2	Проучване на възможностите за въвеждане на зона с ниски емисии в ЦГЧ на град Бургас.	2020 г.		2020 г.	1.6 млн. лв.	ОП „Околна Среда“	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_t_3	Изготвяне на проект и кандидатстване по ОПОС за подмяна на автомобилния парк на общинска администрация Бургас с електро- и/или хибридни автомобили.	2018 г.		2020 г.	8.5 млн. лв.	Общински бюджет ОП	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_t_4	Системно машинно миене на основната улична мрежа на града, в т.ч. периодично ръчно почистване на уличните регули, по които се е натрупал значителен пътен нанос.	Постоянно без зимния период		2016-2020 г.	3 млн. лв/год.	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_a_1	Осъществяване на контрол за възстановяване на улици и тротоари при ремонт/изграждане на елементи на техническата инфраструктура с цел недопускане на замърсяване на прилежащите площи и територии с кал и други замърсявания, водещи до увеличаване на пътния нанос или ветрово запрашване.	Постоянен		2016-2020 г.	-	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_a_2	Осъществяване на проверки за спазването на мерки за недопускане на замърсяване от строежите, вкл. по спазването на маршрутите за транспортиране на отпадъците от строителните обекти.	Постоянен		2016-2020 г.	-	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_a_3	Стриктен контрол за неправилно паркиране, особено в зелените площи.	Постоянен		2016-2020 г.	-	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_a_4	При провеждане на обществени поръчки, търгове за транспортни услуги и закупуване на транспортни средства в обществения транспорт, да се въведе задължително изискване към превозните средства, които да отговарят на европейската нормативна уредба за	Постоянен		2016-2020 г.	-	Общински бюджет, ОП	Община Бургас

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Код	Описание на мярката	Срок за изпълнение	Очакван ефект	Период в който се очаква ефекта	Необходим и средства	Източник на средства	Отговорна институция
	вредни емисии от двигателите и използване на възобновяеми енергийни източници в градския транспорт.		Редуциране на транспортното замърсяване ще намали броя на превишенията на СДН.				
Bs_Lt_Tr_a_5	Преференциален данък МПС за електро- и хибридни МПС	Постоянен		2016-2020 г.	-	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_i_1	Провеждане на информационна кампания и насърчаване използването на обществения транспорт, в т.ч. и велосипедния транспорт.	Постоянен		2016-2020 г.	5 000 лв.	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_t_5	Разширяване на велосипедната мрежа на територията на град Бургас.	2018 г.		2020 г.	По проект за ИГТ	ОПРР, Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_t_6	Изграждане на паркинги, в т.ч. предпроектни проучвания и концепция за изграждане на буферни паркинги в ключови зони на града.	2020 г.		2020 г.		Общински бюджет, ОП, ЕФ	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_t_7	Изграждане/реконструкция/рехабилитация на пътната и уличната мрежа в Общината.	Постоянен		2020 г.	6 млн.лв./год.	Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Tr_t_8	Благоустройство и озеленяване на крайпътните и междублоковите пространства, с цел защита от прах и газове.	Постоянен		2020 г.		Общински бюджет	Община Бургас
Bs_Lt_Pr - Поддържане на ниски нива на емитираните замърсители в атмосферния въздух от промишлеността							
Bs_Lt_Pr_t_1	Използване на НДНТ при дейността на промишлените предприятия с цел ограничаване замърсяването на атмосферния въздух и в съответствие с принципите на устойчивото развитие	Постоянен		2016-2000 г.	не са необходими	-	
Bs_Lt_Pr_t_2	Контрол на емисиите във въздуха, както и на заложените условия в комплексните разрешителни за експлоатация на промишлените предприятия.	Постоянен		2016-2000 г.	не са необходими	-	ИАОС РИОСВ Бургас Община Бургас

Легенда: Bs – Бургас; Lt – дългосрочна мярка; Dh – сектор комунално битово отопление; Tr – сектор транспорт; Pr – промишленост, a – административна мярка; i- информационна мярка; t - техническа мярка; 1 – номер поред на съответната мярка.

2.1. Индикатори за контрол на изпълнение на мерките:

№	Индикатор	Начин на отчитане	Период на отчитане	Отговорни институции	Контрол
1	Намаляване на емисиите	Инвентаризация на емисиите по групи	Ежегодно	Община Бургас	РИОСВ
2	Намаляване на броя на превишенията на СДНОЧЗ за ФПЧ ₁₀ под 35 за всеки АИС.	Резултати от измерванията в контролните пунктове	Ежегодно	Община Бургас	ИАОС, РИОСВ
3	Поддържане на СГ концентрации на ФПЧ ₁₀ под СГНОЧЗ за всеки АИС.	Резултати от измерванията в контролните пунктове	Ежегодно	Община Бургас	ИАОС, РИОСВ
4	Намаляване на регистрираните най-високи 24-часови концентрации, за всеки АИС.	Резултати от измерванията в контролните пунктове	Ежегодно	Община Бургас	ИАОС, РИОСВ

3. Етап на изпълнение на директиви на ЕО на Европейския парламент и на Съвета, свързани с подобряване на КАВ.

До края на 2007 г. България постигна пълно хармонизиране със съществуващото европейско законодателство в сектор „Качество на атмосферния въздух”. Новата CAFE Directive 2008/50/EC е транспонирана в националното законодателство в средата на 2010г.

1) Директива 2008/50/EC от 21 май 2008 год. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа

Директивата е въведена в националното законодателство чрез Наредба №12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (в сила от 30.07.2010 г. обн. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010г.)

Етап на изпълнение

Във връзка с изпълнение на изискванията на Наредба №12/2010 г. Община Бургас е разработила и изпълнява Комплексна програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на утвърдените норми за съдържанието им в атмосферния въздух. Настоящата нова Програма се изготвя с цел прекратяване на превишаването на установените съгласно Директива 2008/50/EC норми за съдържание на фини прахови частици в атмосферния въздух:

- СДН – 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, която да не се превишава повече от 35 пъти в рамките на една календарна година;
- СГН за съдържание на ФПЧ₁₀ - 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

2) Директива 94/63/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно ограничаване на емисиите от летливи органични съединения (ЛОС), изпускани при съхранението и превоза на бензини от терминали до бензиностанции

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Наредба №16 от 12.08.1999 г. за ограничаване на емисиите от летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини (обн. ДВ., бр.75 от 24.08.1999 г.).
- Методика за определяне на емисиите на летливи органични (ЛОС) при съхранение, товарене и разтоварване на бензини (утвърдена със Заповед №РД-1238/01.10.2003 г. на МОСВ)

Етап на изпълнение

РИОСВ извършват периодични инспекции към контрол на изискванията на Директива 94/63/ЕО, в т. ч. оценка на емисиите на ЛОС на съответните оператори в съответствие с одобрената за целта Методика. През 2014 г. от РИОСВ Бургас са извършени общо 63 проверки на фирми. Установени са 3 нарушения за продукти, неотговарящи на нормите за максимално съдържание на ЛОС и начина на етикетирание и 3 нарушения за продукти, неотговарящи на етикетирането, но отговарящи на съдържанието на ЛОС. Издадени са 9 броя предписания, които са изпълнени в указания срок. Общият брой на съществуващите бензиностанции на територията на РИОСВ Бургас е 126. От тях нови бензиностанции или претърпели съществена промяна (считано от януари 2012 г.) са 61. 77 на брой са бензиностанциите със система, съответстваща на Етап II за улавяне на бензиновите пари (УБП) или в процес на инсталирането ѝ.

Обекти, попадащи в обхвата на Директива 94/63/ЕО на територията на Община Бургас са:

- „Бълнед” ООД - бензиностанция и газстанция, гр. Българово, ул. ”Обходна”;
- „ГАЗПРОМ” - „НИС ПЕТРОЛ” ЕООД бул. ”Захари Стоянов”
- „Евроойл” ООД – бензиностанция гр. Бургас к-с “Изгрев”, ул. ”Транспортна”
- „ЕКО България” ЕАД - бензиностанция гр.Бургас, околоръстен път;
- „ЕКО България” ЕАД -бензиностанция гр.Бургас, ул. ”Индустриална” №33;

„Ив 2010” ООД - бензиностанция гр.Бургас, к-с Меден Рудник (франчайз на "Петрол" АД
„Кооперация Петрол” - бензиностанция , гр. Бургас, к-с «Меден Рудник»;
„Лукойл България” ЕООД - бензиностанция гр.Бургас, СПЗ;
„Лукойл България” ЕООД - бензиностанция гр.Бургас, изхода за гр. Варна;
„Лукойл България” ЕООД - бензиностанция гр.Бургас, изхода за гр. Созопол;
„Лукойл България” ЕООД - бензиностанция гр.Бургас, изхода за София;
„Лукойл България” ЕООД - бензиностанция гр.Бургас, пл. Трапезица;
„Лукойл България” ЕООД - бензиностанция гр.Бургас, бул. «Тодор Грудов», к-сМ.Рудник;
„Мед Петрол” ООД - бензиностанция гр. Бургас, к-с «М. Рудник» с/у бл.52 ПЕТРОЛ
Франчайз;
„ОМВ България” ООД - бензиностанция гр.Бургас, Ремиза;
„ОМВ България” ООД - Бензиностанция гр.Бургас, к-с “Изгрев”;
„ОМВ България” ООД - бензиностанция гр.Бургас, с. Ветрен;
„Петрол” АД - бензиностанция гр.Бургас, м.Пода;
„Петрол” АД - бензиностанция гр.Бургас, до РУМ «Младост»;
„Петрол” АД - бензиностанция гр.Бургас, до РУМ «Велека»;
„Петрол” АД - бензиностанция гр.Бургас, к-с «Славейков»;
„Петрол” АД - бензиностанция гр.Бургас, ул.”Иван Богоров”;
„Петрол” АД - бензиностанция гр.Бургас, кв. Победа;
„Петролис” ООД, гр.Бургас – бензиностанция гр. Бургас ул.”Кооператор”, к-с «М.
Рудник»;
„Риботрицин” ООД гр. Бургас – бензиностанция гр. Бургас автогара Запад;
„Ромпетрол България” АД - бензиностанция гр. Бургас, ул. ”Транспортна”;
„Ромпетрол България” АД - бензиностанция гр. Бургас, 7-ми км.;
„Ромпетрол България” АД - бензиностанция гр. Бургас, к-с „Славейков”;
„Транском” ООД - бензиностанция гр. Бургас, ул. "Крайезерна" СПЗ;
„Шел България” ЕАД – бензиностанция гр. Бургас, ул. „Димитър Димов”;
„Шел България” ЕАД – бензиностанция гр. Бургас, кв. „Акации”
„Шел България” ЕАД – бензиностанция гр. Бургас, к-с „Зорница”
„Лукойл Нефтохим Бургас” АД основна площадка - терминал за съхранение на
нефтепродукти;
„Нефтен терминал Росенец”- база за съхранение на нефтепродукти към „Лукойл
Нефтохим Бургас” АД

3) Директива 2008/1/ЕО за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Закон за опазване на околната среда;
- Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни;
- Методики за прилагане на най-добри налични техники;

Етап на изпълнение

Целта на Директивата е постигане на комплексното предотвратяване и контрол върху замърсяването, като резултат от производствената дейност. Чрез този акт се въвеждат конкретни мерки, насочени към предотвратяването и ограничаването на емисиите в компонентите на околната среда (въздух, води и почви), както и мерки по отношение факторите на въздействие върху околната среда. Инсталациите, попадащи в обхвата на Директива 2008/1/ЕО на територията на Община Бургас са:

- „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД;
- „Лукойл Енергия и Газ България” ЕООД,
- „Топлофикация Бургас“ АД, гр. Бургас;
- „Керамика Бургас” АД, кв. Сарафово;
- „Кроношпан България“ ЕООД.

4) Директива 97/68/ЕО относно мерките за ограничаване емисиите на газообразни и прахообразни замърсители от двигатели с вътрешно горене, инсталирани в извън пътна подвижна техника

Транспонирането на изискванията се осигурява от *Наредба №10 от 24.02.2004 г. за условията и реда за одобрение на типа на двигатели с вътрешно горене за извън пътна техника по отношение на емисиите на замърсители.*

Етап на изпълнение

Прилагането на изискванията на Директива 97/68/ЕС относно извършване одобрение на типа на двигатели с вътрешно горене за извън-пътни машини, издаване на сертификати за одобрение на тип и контрола за съответствие на двигателите с одобрения тип се извършва от органи в структурата на Министерство на земеделието и горите (Контролно-техническата инспекция и центрoвете за изпитване на земеделска, горска техника и резервни части). За ефективното и своевременно прилагането изискванията на Директивата се извършват периодични проверки за установяване съответствие на одобрените типове двигатели.

5) Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1998 г. относно качеството на бензиновите и дизеловите горива;

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол.
- Национална програма за прекратяване производството и употребата на оловни бензини към 2003 година.

6) Директива 1999/13/ЕО на Съвета от 11 март 1999 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения, дължащи се на употребата на органични разтворители в определени дейности и инсталации;

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Наредба №7 от 21 октомври 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации;
- Секторни ръководства за прилагане изискванията на Наредба №7 от 21.10.2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации за съответните категории дейности, утвърдени със Заповед №РД-287/17.05.2006 г. на МОСВ.

Обекти, попадащи в обхвата на Директива 1999/13/ЕО на територията на Община Бургас:

„Анастасия” ЕООД гр. Бургас - автосервиз, монтаж и демонтаж на гуми, регенерация на гуми;

„Белина Еко” ООД – ателие за химическо чистене, гр. Бургас бул. ”Демокрация”;

„Белина Еко” ООД – ателие за химическо чистене, гр. Бургас кв. ”Меден Рудник”

„БИ Ди Емм” ООД – химическо чистене, гр. Бургас;

„Би Ай Пи” ООД гр. Бургас - внос и производство;

„Браво Печатни технологии” гр. Бургас – печатница;

„Врънгови” ООД гр. Бургас - производство на метални конструкции и изделия, кв. Ветрен гр. Бургас;

„Данев Адвапак” ООД - производство на торбички от полиетилен, гр. Бургас;

„ЕТ Дарс 91-Димитър Събков” гр. Бургас – печатница;

ЕТ „Белина Еко - Донка Янева” гр. Бургас- химическо чистене;

„Информа принт” АД – печатница;

"Ковент - Клима" ООД гр. Бургас – производство на вентилатори;

„Корабостроителница Бургас” ЕООД - завод за корабостроене и кораборемонт ул.
„Комлушка низина” №1;
„Кох-и-Нор Хемус Марк” АД гр. Бургас - производство на пишещи и самозалепващи
материали и ученически пособия, гр. Бургас;
„Маяк-К” ООД гр. Бургас - производство на метални конструкции и др;
„Монолит стил” АД – производство на мебели;
„Морато Мебел” ООД гр. Бургас - производство на мебели - гр. Бургас, местност 9-ти км;
„Никика 90” ООД гр. Бургас - производство на ел табла гр. Бургас;
„Перос” ООД гр. Бургас - производство на метални изделия;
„Салекс” ООД гр. Бургас – производство на мебели;
„СМК Монтажи” АД гр. Бургас - производство на метални изделия;
„Спартак” АД, гр.Бургас - производство и сервизна дейност на промишлени вентилатори
и др.метални изделия;
„Теком” АД, гр. Бургас, кв. Черно море - производство на добавки за бетон,
хидроизолационни материали, кофражни масла, сухи строителни смеси, база кв. Черно
море;
„ТПК Металик” гр. Бургас – производство на метални изделия;
„Трансвагон” АД гр.Бургас - производство и ремонт на товарни вагони;
„Фея 2001” ООД – химическо чистене.
„Фулда България Трейдинг” ЕООД – регенерат на гуми;
„Химическо чистене „Свежест” - кв. Сарафово, гр. Бургас;
„ЦДМ” ЕООД гр. Бургас – печатна база;
„Ян Генов” ЕООД – производство на мебели, с. Извор.

7) Директива 2012/33/ЕС на Европейския парламент и на съвета от 21 ноември 2012 г. за изменение на Директива 1999/32/ЕО по отношение съдържанието на сярата в корабните горива;

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол;

8) Директива 2004/42/ЕО на Съвета относно намаляването на емисиите от летливи органични съединения, които се дължат на използването на органични разтворители в някои лакове и бои и в продукти за преобояване на превозните средства

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти.

Етап на изпълнение

МОСВ съвместно с Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) разработва програма за мониторинг с цел оценка на съответствието с изискванията на Наредбата, (респективно Директивата) по отношение спазването на максимално допустимото съдържание на ЛОС, съгласно Приложение №2, изискванията за етикетирането по чл. 5 и допусканите изключения за употреба на продукти по чл. 6 и чл. 8. Инспекции и проверки на място на регионално и местно равнище се извършват от Регионалните инспекции по околна среда и водите (РИОСВ). Контролирането на прилагането на изискванията на Директивата в случаите на нарушения се извършва от РИОСВ.

Обекти, попадащи в обхвата на Директива 2004/42/ЕО са:

Производители на бои, лакове и авторепаратурни продукти:

„Биогазинженеринг” СД, гр.Бургас - производство на химически продукти, кв.Крайморие, местност Пода;

„Джи Би Си Индустириална група” ЕООД, гр. Бургас - производство на водоразтворими бои, мазилки, грундове, сухи строителни смеси;
„Технокорект” ЕООД - производствена база за вододисперсионни бои и сухи строителни смеси, кв. Крайморице.

Търговци на едро с продукти от обхвата на директивата:

„Армани 59” ЕООД - складова база търговец на едро със строителни материали;
„Атаген 91” ЕООД гр. Бургас – търговец на бои лакове;
„Атлантик Стаматов” ЕООД - търговец на бои лакове;
„Баумакс България” ЕООД, гр. София - търговец бои и лакове, гр. Бургас
„Битумат” ЕООД - търговец на едро със строителни и изолационни материали;
„Бошнаков” ЕООД - търговски обект Мастерхаус, гр. Бургас;
„Бургас комерс” АД, гр. Бургас - търговия на химични вещества, склад Южна промишлена зона Бургас;
„Вартекс” ООД – търговец на бои лакове;
„Владиван” ООД, гр. Бургас – търговия със строителни материали;
„Деплан” ООД, гр. Бургас – търговец на бои, лакове и авторепаратурни продукти;
„Ди Трейд” ООД гр. Бургас – търговец на бои и лакове;
„Евромаркет Аутомотив” АД – търговец на бои лакове и авторепаратурни продукти;
„Жордия” ООД - гр. Бургас - търговец на бои и лакове;
„Инра” ООД” СПЗ гр. Бургас – склад за строителни материали;
„Кам 92” ЕООД гр. Бургас – търговец на бои и лакове;
„Кедър - Лес –Ка” ЕООД гр. Бургас – търговец на бои лакове;
„Керамика Бургас” АД гр. Бургас – търговия със строителни материали;
„Лагуна лукс” ЕООД гр. Бургас – търговец на бои и лакове;
„Лазурит 94” АД - търговец на бои и лакове;
„Макс Материалс” ООД – търговец на бои и лакове;
„Метро Кеш енд Кери” България ЕООД – търговски обект в гр. Бургас;
„Оргахим” АД гр. Русе – складова база гр. Бургас, район 5 км.;
„СБУ” ЕООД – търговец на бои и лакове;
„Селт” ООД – търговец на бои и лакове;
„Стео - 2” ООД - гр. Бургас – търговец на бои и лакове;
„Стромаг” ООД – търговия със строителни материали;
„Термострой” ООД гр. Бургас – търговец на строителни материали;
„ТИМ” ООД, гр. Бургас - търговец на строителни материали;
„Топливо” АД гр. Бургас - търговец на строителни материали;
„Фигаро” ООД – търговец на бои и лакове;
„Химекс -96” АД, гр. Бургас, търговия с химични продукти и суровини.

Автосервизи, използващи продукти от обхвата на директивата:

„Авто Карашев” ЕООД гр. Бургас – автосервиз;
„Авто Яни” ООД гр. Бургас – автосервиз;
„Аутокорект” ООД, гр. Бургас - ремонт и диагностика на автомобили
„Булавто” ООД, гр. София - автосервиз Ивеко, гр. Бургас;
„Булсервиз” ЕООД гр. Бургас – автосервиз;
„Бова кар” ЕООД – автосервиз;
„Вест ауто-М” ООД – автосервиз;
„Дъга 2005” ЕООД гр. Бургас – автосервиз;
„Експрес сервиз” ООД, гр. Бургас – автосервиз;
ЕТ „Бай Д- Бард -Любомир Николов” - автосервиз;
„Дарс Ауто” ЕООД, гр. Бургас – автосервиз;
„Дженеръс ауто” ЕООД – автосервиз;

„Джи Ен Ауто” ООД гр. Бургас – автосервиз;
"Джи сервиз" ООД гр. Бургас –автосервиз;
ЕТ „Бай Д- Бард -Любомир Николов” - автосервиз;
„Интермарина” ООД – автосервиз;
„Мимо Ауто” ЕООД – автосервиз;
"Мифа - Киров" ЕООД гр. Бургас, кв. Лозово – автосервиз;
„Мото Пфое” ЕООД гр. София – автосервиз гр. Бургас;
„Нит ойл” ООД, гр. Бургас – автосервиз;
"Омникар Ауто" ООД гр. Пловдив – автосервиз;
„Спекта ауто” ООД, Бургас – автосервиз;
„София Франс Ауто” ООД – автосервиз;
„Ставрев Автодизайн” ЕООД гр. Бургас - автосервиз
„Стоилови” ООД - гр. Бургас – автосервиз;
„Якер” ЕООД гр. Бургас – автосервиз;

Други фирми, използващи продукти от обхвата на директивата:

"АКЗ-Бургас" ЕООД гр. Бургас - изработка на метални конструкции, полагане на антикорозионни покрития и огнезащитни бои и корозионни покрития на територията на «Лукойл Нефтохим Бургас» АД;
„Врънгови” ООД гр. Бургас - производство на метални конструкции, изделия кв. Ветрен гр. Бургас;
"Ковент - Клима" ООД гр. Бургас – производство на вентилатори;
„Корабостроителница Бургас” ЕООД – Завод за корабостроене и кораборемонт ул. «Комлушка низина» №1;
„Маяк-К” ООД гр. Бургас - производство на метални конструкции и др,
„Монолит стил” АД – производство на мебели;
„Морато Мебел” ООД гр. Бургас - производство на мебели - гр. Бургас, м-ст 9-ти км;
„Никика 90” ООД гр. Бургас - производство на ел табла гр. Бургас;
„Перос” ООД гр. Бургас - производство на метални изделия;
„СМК Монтажи” АД гр. Бургас - производство на метални изделия;
„Спартак” АД, гр.Бургас - производство и сервизна дейност на промишлени вентилатори и др.метални изделия;
„Салекс” ООД гр. Бургас – производство на мебели;
„Трансвагон” АД гр.Бургас - производство и ремонт на товарни вагони;
„ТПК Металик” гр. Бургас – производство на метални изделия;
„Ян Генов” ЕООД – производство на мебели, с. Извор;

9) Директива 2001/80/ЕО за ограничаване на емисиите на определени замърсители във въздуха, изпускани от големи горивни инсталации

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Наредба №10 от 6.10.2003 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на серен диоксид, азотни оксиди и общ прах, изпускани в атмосферния въздух от големи горивни инсталации
- Наредба №1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (Издадена от Министъра на околната среда и водите, Министъра на икономиката, Министъра на здравеопазването и Министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 64 от 5.08.2005 г., в сила от 6.08.2006 г.)
- Наредба № 6 за реда и начина за измерване на емисиите от вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (Обн. ДВ. бр.31 от 6 Април 1999 г., изм. ДВ. бр.52 от 27 Юни 2000 г., изм. ДВ. бр.93 от 21

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Октомври 2003 г.);

- Методика на МОСВ за изчисляване на емисии по балансови методи (аналогична на методиката CORINAIR);
- Въз основа на приетата от Народното събрание Национална стратегия за развитие на енергетиката и енергийната ефективност за периода до 2010 година със средства на НФООС, е разработен Национален план за изпълнение задълженията на Република България по международните екологични споразумения.

Обекти, попадащи в обхвата на Директива 2001/80/ЕО са:

„Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, 8104 гр. Бургас - нефтопреработваща промишленост;

10) Директива 2001/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2001 г. относно националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители.

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Национална програма за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк в атмосферния въздух.

Етап на изпълнение

Директива 2001/81/ЕС регламентира изискванията към всяка страна – членка за достигане на определени национални тавани на емисиите на четири основни замърсители серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO_x), неметанови летливи органични съединения (NMVOC) и амоняк NH₃) до 2010 г., като за базова година за оценка изменението на емисии на вредни вещества е определена 1990 г. През 2007 г. МС приема Националната програма за ограничаване на общите годишни национални емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк, която предвижда допълнително намаляване на нивата на емисии на изброените замърсители. Предвижда се то да бъде постигнато в резултат на прилагането на мерки за привеждане на големите горивни инсталации в съответствие с нормативните изисквания. Ангажиментите по Националната програма са включени в клаузите на Договора за присъединяване на страната към ЕС.

Обекти, попадащи в обхвата на Директива 2001/81/ЕО са:

„Автомостриали Черно море” АД, гр.Шумен - кариера, асфалтобаза и бетонов възел, местност Върли бряг гр. Бургас

„Керамика Бургас” АД гр.Бургас, кв. Сарафово

„Пътни строежи 2001” АД, гр. Бургас - асфалтобаза, гр.Бургас, м/ст Пода;

„Път 2004” АД, гр.Бургас – асфалтобаза кв. Банево;

„Салекс” ООД - гр. Бургас - производство на мебели;

„Кроношпан – България” ЕООД Бургас - производство на плоскости от дървесни частици, Северозападна промишлена зона;

„Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, 8104 гр. Бургас – нефтопреработваща промишленост;

„Лукойл Нефтохим Бургас” АД – Нефтен терминал Росенец, База за съхранение на Нефтопродукти, Нефтобаза Росенец;

„Славянка” АД, гр.Бургас - Производство на рибни консерви, гр.Бургас;

„Топлофикация Бургас” ЕАД гр.Бургас;

„Победа” АД.

11) Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги.

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Закон за енергийната ефективност.

Етап на изпълнение

Изпълнен е първия от трите национални плана за действие по енергийна ефективност, разработен въз основа на Директива 2006/32/ЕО за енергийна ефективност при крайното потребление и енергийните услуги на Европейския парламент и Съветът на Европейския съюз. Периодът за отчитане постигането на индикативната цел по Директивата е 2008 – 2016 г. Основната цел е всички страни членки да постигнат спестяване на горива и енергии, до деветата година от прилагането на Директивата, в размер на 9% от осреднената стойност на крайното енергийно потребление за периода 2001-2005 г.

12) Директива 2005/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2005 г. за изменение на Директива 1999/32/ЕО по отношение съдържанието на сярата в корабните горива;

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол.

13) Директива 2005/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 септември 2005 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно мерките, които трябва да се предприемат срещу емисиите на газообразни и механични замърсители от дизелови двигатели, използвани в превозните средства, и емисиите на газообразни замърсители от бензинови двигатели, зареждани с гориво от природен газ или втечнен нефтен газ, използвани в превозните средства ;

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол

4. Обобщено представяне на реализираните и предвидени мерки за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух по групи, обсъждани на местно, регионално или национално ниво

Група	Код	Изпълнени мерки в периода 2010-2015 г.	Код	Предстоящи мерки за реализация
I. Мерки за ограничаване на емисиите от неподвижни източници с термична мощност от 0.5 до 50 MW	BG_R_a_1	По реда на Наредба № 6 от 26 март 1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите: - Извършвани контролни измервания на емисиите от ИАОС съгласно годишен график. - Собствени периодични измервания на емисиите. - Доклади за извършени измервания.	Bs_Lt_t_3	Привеждане на дейностите в съответствие с НДНТ вкл. газификация на промишлени обекти.
			BG_Sh_Pr	Промяна в нормативната уредба с цел подобряване на контролната дейност по отношение емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници.
	Bs_R_Pr_t_1	Реконструкция с цел повишаване енергийната ефективност на Районна отоплителна централа – к-с „Меден Рудник“.		
	Bs_R_Pr_t_1	Газифициране на Промислена зона „Север“.		
	Bs_R_Pr_t_3	Въвеждане на електрофилтър за мокра очистка на газове от сушилни инсталации OSB и ПДЧ в „Кроношпан България“ ЕООД.		

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Група	Код	Изпълнени мерки в периода 2010-2015 г.	Код	Предстоящи мерки за реализация
II. Ограничаване на емисиите от превозни средства	Bs_R_Tr_t_1	Обновяване на обществения транспорт. Всички автобуси от обществения транспорт в гр. Бургас отговарят на стандарт ЕВРО 5. Разширяване и реконструкция на тролейбусната мрежа с обновяване и нарастване на тролейбусния парк.	Bs_Sh_Tr_t_1	Изграждане на нова и поддържане на съществуващата пътна инфраструктура, в т.ч. подземни улици и паркинги.
	Bs_R_Tr_t_1	Изпълнение на проект за Интегриран градски транспорт – подобряване на съществуващата транспортна схема на Бургас.	Bs_Lt_Tr_t_8	Разширяване на велосипедната мрежа на територията на град Бургас.
	Bs_R_Tr_t_2	Изграждане на нови паркинги, реконструкция на кръгови кръстовища и надлези.	Bs_Sh_Tr_t_3	Модернизацията и развитието на обществения градски транспорт - въвеждането на интелигентна система за управление на обществения транспорт, система за информиране на пътниците в реално време, електронна билетна система и видеонаблюдение.
III. Възлагане на обществени поръчки от публичния сектор съгласно наръчника за обществените поръчки в областта на опазването на околната среда, за пътнотранспортни средства, горива и горивни инсталации за ограничаване на емисиите, включително закупуване на: нови МПС, вкл. превозни средства с ниски нива на емисии; транспортни услуги, използващи по-малко замърсяващи превозни средства; горивни инсталации с ниски нива на емисии; нискоемисионни горива, предназначени за неподвижни и подвижни източници	Bs_R_Tr_a_1	Въведено е изискване при обществени поръчки, за общински обекти, които включват закупуване на нови МПС да се поставя критерий за изпълнение минимум на ЕВРО 4 и с възможно най-ниски нива на емисии от тях.	Bs_Lt_Tr_a_4	При възлагане на обществени поръчки за пътнотранспортни средства, приоритет се отдава на използването на нови превозни средства с ниски емисии на вредни вещества.

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Група	Код	Изпълнени мерки в периода 2010-2015 г.	Код	Предстоящи мерки за реализация
IV.Мерки за ограничаване на емисиите от подвижни източници чрез организация и регулиране на движението на превозните средства (включително такси за избягване на задръстванията, диференцирани такси за паркиране или други икономически стимули; установяване на зони с ниски нива на емисии)	Bs_R_Tr_t_10	Изграждане и определяне на платени паркинги. Въведена е „синя зона“.	Bs_Lt_Tr_t_1	Проучване на възможностите за въвеждане на „Зона с ниски емисии“ в ЦГЧ на гр. Бургас.
	Bs_R_Tr_t_11	Обособени са пешеходни зони, които са забранени за МПС.	Bs_Sh_Tr_t_3	Въвеждане на бърза автобусна линия.
	Bs_R_Tr_t_13	Внедряване на системата “Зелена вълна” по най-натоварените градски пътни артерии.	Bs_Sh_Tr_t_4	Разширяване обхвата на транспортната схема на линиите от градския транспорт.
	Bs_R_Tr_a_1	Приети са законодателни и стимулиращи мерки – всички електромобили паркират безплатно в „синя зона“.	Bs_Lt_Tr_t_5	Предпроектни проучвания и концепция за изграждане на буферни паркинги в ключови зони на града.
V.Мерки за насърчаване преминаването към по-малко замърсяващи превозни средства	BG_R_Tr_1	Определяне данъците за МПС, основани на екологичните им характеристики	Bs_Lt_Tr_i_1	Информационна кампания и насърчаване използването на общественя транспорт.
	BG_R_Tr_2	Провеждане на данъчна политика, насърчаваща доставката и експлоатацията на електро- и хибридни моторни превозни средства	Bs_Lt_Tr_a_1	Преференциален данък МПС за електро- и хибридни МПС
	BG_R_Tr_3	Качеството на употребяваните течни горива на територията на страната е регулирано с Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол; Осъществяваният контрол по веригата след тяхното производство, внос, разпространение и/или съхранение, гарантира тяхното регламентирано използване и опазването на околната среда		

Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Бургас за периода 2016 – 2020 г.

Група	Код	Изпълнени мерки в периода 2010-2015 г.	Код	Предстоящи мерки за реализация
VI. Употреба на ниско емисионни горива в неподвижни и подвижни източници	Bs_R_Dh_t_1	Поетапна газификация на жилищния и обществен сектор в гр. Бургас	Bs_Sh_Dh_t_2	Обновяване на многофамилни жилищни сгради, приоритетно на панелни жилищни сгради.
	Bs_R_Dh_t_3	Повишаване енергийната ефективност на сградите	Bs_Lt_Dh_t_3	Топлофикация и газификация на общински обекти и жилищни сгради.
	Bs_R_Tr_a_1	Въведено е изискване при обществени поръчки за общински обекти, които включват закупуване на нови МПС да се поставя критерий за изпълнение минимум на ЕВРО 4 и с възможно най-ниски нива на емисии от тях.	Bs_Lt_Dh_i_1	Информационна кампания за разясняване на населението ползите от енергийната ефективност.
	Bs_R_Pr_t_1	Замяна на твърдите горива, използвани в горивните и отоплителни инсталации с по-ниско емисионни в т. ч. и газификация на промишлените зони.	Bs_Sh_Dh_i_1	Разработване и осъществяване на консултативни и информационни механизми за популяризиране на енергийно ефективни мерки в жилищния сектор

Легенда: Bs – Бургас; BG- национална мярка; R – изпълнена мярка; Lt – дългосрочна мярка; Sh – краткосрочна мярка; G-обща мярка; Dh – група комунално битов сектор; Tr – група транспорт; a – административна мярка; i-информационна мярка; t - техническа мярка; 1 – номер поред на съответната мярка.